

UKDE KİTAPLIĞI: 54
MARAŞ KÜLTÜRÜ EDEBİYAT SERİSİ: 2

Editör:

Yaşar ALPARSLAN
Serdar YAKAR

Baskı – Cilt:

LAZER OFSET
Kazık Karabekir Caddesi
Koyunlu Han 95/1-A
Tel: 0.312.341 23 70
İskitler / ANKARA

Kapak Tasarım:

Furkan & Hakan

Baskı Tarihi :

Eylül 2008

Yazışma Adresi:

Vefa Kitap Kırtasiye
İsmetpaşa Mah. Borsa Cad.
Buket Sitesi Altı No 17/C
Tel: 0.344.225 13 00
KAHRAMANMARAŞ

**ÂŞIK MUSTAFA
ZÜLKADİROĞLU
Hayâtı ve Şiirleri**

Hazırlayanlar:

Yaşar ALPARSLAN / Serdar YAKAR

Kahramanmaraş 2008

İÇİNDEKİLER

TAKDİM.....	9
ÂŞIK MUSTAFA ZÜLKADİROĞLU.....	15

MARAŞ VE DOLAYLARI

Maraş.....	26
Maraş Diyor ki.....	27
40. Yılı Kutlarken.....	28
Maraş ve Dolaylarında.....	29
Latife.....	41
Kurtuluş.....	42
Mahalli Lügatçemizden Derlemeler.....	53
Tasvir.....	58
Methiyeli Maşallah.....	59
Kıbrıs'a Mektup.....	63
Trafik Haftası.....	64
Esselâmünaleykûm.....	66
Son.....	79

ASKER MEKTUPLARI

1 Ana.....	82
Oğlum.....	83
2 Ana.....	84
Oğlum.....	85
3 Ana.....	86
Oğlum.....	87

4 Ana.....	88
Oğlum.....	89
5 Ana.....	90
Oğlum.....	91
6 Ana.....	92
Oğlum.....	93
7 Ana.....	94
Oğlum.....	95
8 Ana.....	96
Oğlum.....	97
9 Ana.....	98
Oğlum.....	99
Hemşire Hanım.....	100

BOMBOŞ

Bomboş.....	102
-------------	-----

Dinî ve Tasavvufî Şiirler:

Miraç.....	103
İshak Kuşu.....	104
Yitirdim.....	105
Sır.....	106

Nasihatler – Şikayetler:

Dörtlük.....	107
İbret.....	108
Hayat.....	109
Rüya.....	110
Gelincik.....	112
Erenler.....	113
Yokluk.....	114
Of!.....	115
Ağıt.....	116
Evlat.....	118
Yavrum.....	119
Vasiyetnâmemdir.....	120
Heyhat.....	122

Oğlum.....	123
Dâima.....	124
Feryat.....	125
El Aman.....	126
Millî ve Hamasî Şiirler:	
Hazır Ol!.....	127
Kıbrıs'a Mektup.....	128
Türk Anası Oğlunun Mezarı Başında.....	129
Türk Oğlu Mezarından Anasına Sesleniyor.....	131
Güzellemeler:	
Gönül.....	133
Dörtlük.....	134
Dörtlük.....	135
Dörtlük.....	136
Özenir.....	137
Dertli Çoban.....	138
Elif.....	140
Gavırın Kızı.....	142
Kuşun Dilinden.....	143
Leylâ.....	144
Ya!.....	145
Çiçeğim.....	146
Sonsuza.....	147
Hiciv ve Taşlamalar:	
Onlar ve Ben.....	148
Evet.....	149
Sebep?.....	150
Çoban Sürüsü.....	151
Meselâ.....	152
Yahu.....	153
Kız – Ana.....	154
Nihayet.....	156
Hey!.....	157
Dörtlük.....	158
Dikkat.....	107

Güfteler:	
Sevdâ.....	160
Türkü.....	161
Ona.....	162
Dörtlük.....	163
Dörtlük.....	164
Dörtlük.....	165
Dörtlük.....	166
Hatırâ.....	167
Gurbet.....	168
Ve.....	169
Hey!.....	170
Akrostiş.....	171
Efendim.....	172

DERGİ VE GAZETELERDEN

Edik'in Senelik Radyo Programı.....	174
Dünden Devam.....	175
Dikkat!.....	177
Lümbüç.....	178
Haber Bülteni.....	180
Küsgüç.....	181
Kader.....	182
Kitabe.....	183
Takdir.....	184
Küsküç.....	185
Dağlar.....	187
Çile.....	188
Yuuuh!.....	189

TAKDİM

Maraş'ta bir takım şeylerin geleneğinin olduğunu gördük.

Evvela çarşıya çıkardık. Kitapçıları gezerdik. Satılan kitapları görürdük. Bunların içinde halk edebiyatına ait dîvanlar yer tutardı. Alırdık. Okurduk. Dili dilimizdi. Özü özümüzüdü. Anlatılan millet olarak hayatımızdı. Dertlerimizdi. Sıkıntılarımızdı.

Çarşıya çıkardık. Çokca âşıklara raslardık. Bir hâdisе olurdu. Hemen âşıklar ona âit bir destan yazardı. Bastırırlardı. Kucaklarında tutarlardı. Nazmınan okurlardı. Arkasından şu kadar kuruş derler, bedelini belirtirler satarlardı. Vatandaş da alırdı.

Bundan anlardık ki bu beldede bir âşıklık geleneği vardı. Ölmemişti. Öldürölmek istenmişse de daha bulaşığı yaşıyordu.

Biz okumaya giderdik. O zaman bir Güllü Hoca var. Okutur hâfiz yetiştirir. Bir de Bahçeci Osman'ın oğlu Mehmed Efendi var. Okutur hâfiz yetiştirir. Tek parti döneminde bu işe başlamışlar. Görmedikleri zulüm kalmamış.

Güllü Hoca Ulu Câmide sakalı şerif düzenlemesi yapar. Önce "Essubhü bedâ" okunur. Hâfizlar dizilmiştir. Tekten okuyanı ayırır. Nakaratları yapanlar ayırır.

Arkasından "Çün doğup tuttu cîhânı" okunur. Sonra da hicazdan müezzîn Mahmud Efendi Nâbî merhumun "Sakın terkî edebden.."nini okur. Nazlı Bekir alır alır hüzzâmdan rasttan başka ilâhiler okur.

Bundan anlaşılır ki bu beldede bir sakalı şerif çıkarma geleneği var. Başa doğru gitsen, gidebilse daha köklüsü var. Daha nice gelenekler var.

Yine Bahçeci Hoca'ya gideriz. Hoca efendi birinci sınıf şâirdir. Her çeşit şiir yazar. Ammâ velâkin bir iki uzun şiiri var ki onu her talebe ezberler. Bu şiirlerle de dinini imanını akâidini beller. Şiir unutulmaz. Tekrarı kolaydır. Dolayısıyla ona paralel olarak bilgi de unutulmaz. Kökleşir.

Pazar olur Maraş'ın bütün söyleyicileri gelir. Kimi na't okur. Kimi şarkı okur. Kimi gazel okur. Kimi ilâhi okur. Yazının sâhibi o zaman küçüktür. O da her hâlükârda "Yâ Muhammed o senin aşkına kurban olayım" ilâhisini okur.

Bundan anlarız ki o zaman Maraş'ta kırıntı da olsa bir takım gelenekler vardır. Kalmıştır. Baskı kalktıca yavaş yavaş dirilmektedir.

Neden? Bu ülkede pozitivist karakter bir zihniyet uygulaması olmuştur. Buna göre gökten gelene kapalılık esastır. İlim tabiatı çözmüştür. Dolayısıyla tabiatı öğrenme ihtiyacına binâen doğmuş olan, gelişen dine ihtiyaç kalmamıştır. Dînin dönemi geçmiştir. Çağ akıl çağıdır. Müsbet ilimler tecrübiî karakterli ilimler her şeyi çözmek için yeterlidir. Tecrübe tahtasına oturtulamayan şeyin değeri yoktur. Hakîkî mürşit tabî ilimlerdir. Verileri dâhilinde toplumda kânun yapılacak toplum oluşturulacaktır.

Doğulu toplum uhrevidir. Uhrevîlik gerileme sebebidir. Helal haram esası getirir. Halifeliği aldık dünyevîliği terk ettik. Gerileme başladı. Hayâtın içinden doğmayı, değeri kaldıran Avrupa kalkındı. Din isrâfi nehyeder. Kalkınma israfladır vs.

İşte böyle böyle diyerek millî değerleri kaldırdık. Ayak altı ettik. Düz toplum olduk. Halk olduk. Kitle olduk. Biz bizi idâre edemez olduk. İdâremiz devlete kaldı. Devletin de belli bir idâre kapasitesi olduğu için o da bizi idâre edemez oldu. Çünkü

kitleleştiğimiz için problemlerimiz devletin idâre kapasitesini aştı. İşimiz devletten nerdeyse çıktı. Eski ta'birle Allah'a kaldı.

Onun için de vatandaşının tükrüğüyle boğacağı hareketi devlet ordusuyla engelleyemez oldu. Bir müziğimize düşmanlık bize ağıra mal oldu. Toplumun müşterek hareket kabiliyetini yarıya çekti. Bir halk şiirini korumama bize nelere mal oldu. Toplumunu en büyük eğitim aracından etti. Reflekslerini kırdı. Ortadan kaldırdı. Erkek ses Türk şiiri gitti. Ezberlenebilir Türk şiiri bitti. Kuralsızlık içinde kural aranılır oldu. Anlamsızlık anlam oldu. Şiir buhrâna dâvet benzeri hâle geldi. Zamanla mekanla irtibatı olmayan bir şiir ortaya çıktı. Eskiler fizik hakikat üstü hakikat yaratırken yine bir şekil zaman mekan yaratırdı. Diyelim gül Hz. Peygamberi temsil ederdi. Edebî sanatlar çığsitmeksizin şiire sokulurdu. O da şiire güç, ağırlık, akıcılık, sıhriyet kazandırırdu. Şiir bitti. Eskilerin "kendi çalar kendi oynar, kendi söyler, kendi dinler"i ortaya çıktı. Şiir toplum malı olmaktan uzaklaştı. Ortak hareket ortaya çıkaramaz oldu.

Bu gün en basit kültüre sâhip toplumlar ana gövde toplum yapısına galebe çalabiliyor. Neden sen nevruzu kutlayan, hıdrellezi boşlamayan toplumu beğenmemişin. Yüzünü batıya çevirmişsin. O da yüzünü çevirmiş ama kalbini çevirmemiş. Eli bir işte ama kalbi başka oynaştı. Devlet baskısı çok gördüğü için devlet ona göre bir çeşit öcü. Sûreten ona uyar ama kalben inanmaz. Destek vermez. Devlet artık mukaddesi değil. Devlet herkesin talan ettiği yağma Hasan'ın böreği. Yemeyenin domuz olduğu şey.

Çağa Türkiye adına bir isim verirsek şöyle demek lâzım.

Beş bin yıllık Türk-İslam geleneğinin, kültür ve medeniyetinin çarçur edildiği çağ. En kötüsü de devlete güvenin sıfırlanması. Devletin ve halkın ayrışması. Devletin sahipsiz kalması. Cemaatlar tarikatlar dâiresinde devlet içinde devlet doğması. Devlet idâresinin maslahat için kullanılan kuruma dönüşmesi. İnsanımızın iki câmii arasında beynamaza

benzemesi. Mantiği içinde garblılaşmamak. Kavâidi içinde İslâmî yaşamamak. Özetle kıblenin yitmesi, yitirilmesi.

Ben Zülkadiroğlu'nu gençliğimden tanırım. O bizden yirmi yaş büyüktü. Öne düşmeyi severdi. İyi bir hatipti. Sunucuydu. Bayramlar onsuz olmazdı.

Belki hayâtına tam sahip bir insan değildi. Sivri dilliydi. Ama iyi bir şâirdi. O dönemin çok güçlü birkaç şâirinden biriydi. Dergilerde yazardı. Kitapları vardı. Şiirleri çok mazbuttu. Muhkemdi. İç yapıları sağlamdı. Oturaklıydı. Tazammününe hiç diyecek yoktu. Şâirin o günün toplumunun neye hassasiyeti varsa o konuda şiirleri vardı. Tabii her halk şâiri gibi güzellere de vardı.

Onun için de şiirlerini toplamak, çalışmalarını bir araya getirmek toplum adına bizim üzerimize bir borçtu. O borcu ödememiz lâzımdı.

Zülkadiroğlu halk şâiri idi. Halk şiiri millî kimliğimizin bir parçasıydı. Bu şiiri ihyâ etmemiz gerekti. Geçmişteki birikimini su yüzüne çıkarmamız üzerimize farzdı. Ben de Serdar Yakar bey de çalıştık. Şiirlerini Maraş içi Maraş dışı topladık. Serdar bey bilgisayara geçirdi. Okuduk. Mukâbelelerini yaptık. Kitaplar erken dönem harf basımdı. Hatâ savap cetvelleri yoktu. Yazım dizim hatâları vardı. Onları kaldırdık. Olması gereken noktaya getirdik. Ana gövdeye dokunmadık. Zâten doğru da değildi. İhtiyaç da yoktu. Çünkü o mükemmel bir şâirdi.

Biz şâirin üç kitabını bir kitap yapıyoruz. Kitap dışı kalmış birkaç şiirini buna ilâve ediyoruz. Böylece Maraş kültürü halk şiiri için vermiş olduğumuz bir sözü daha yerine getiriyoruz. Bundan sonrasını da Allah izin verecek yerine getireceğiz. Bu alandaki boşluğu inşallah dolduracağız.

Toplumun yeniden millî değerler etrafında refleks kazanmasını temine çalışacağız. Geçmişin unutulmamasını temin

edeceğiz. Geçmiş bir çeşit arşivleyeceğiz. Unutulmaktan kurtaracağız. Millî bünyemizi sağlamlaştırmaya çalışacağız. Bizi biz yapan değerlere işaret edeceğiz. Bir yol açacağız. Yeni neslin bu yola, bu değerlere dikkatini çekeceğiz.

Bundan sonra Maraş'ın güçlü halk şâirleri için bir antoloji yapmaya çalışacağız. Bunu şimdilik iki cilt düşünüyoruz. İçine hiç duyulmadık ve fakat bizim bildiğimiz bazı isimleri ilave edeceğiz. Adlarını topluma duyuracağız.

Belki arada başka çalışmalar da yapacağız. Başka isimler bulacağız. Dîvanlar basacağız. Yâni yönümüzü biraz da zaman, gelişmeler tâyin edecek. Ona göre yürüyeceğiz.

Biz her kitapta olduğu gibi bu kitapta da bize yardımcı olan Mehmet ve Atilla KAMBUR kardeşlere teşekkürler ediyoruz. Ayrıca elektrikçi İbrahim ZABUN, Bilal SAYLAK ve Eshabil TANRIVERDİ beyefendilere de desteklerinden mütevellit şükranlarımızı arz ediyoruz.

Allah'ın bize bu hizmette yardım edeceğine inanıyoruz. Kalbleri bize yönlendireceğini kabul ediyoruz.

Yaşar ALPARSLAN

ÂŞIK MUSTAFA ZÜLKADİROĞLU

Şâirliği âilesinden ırsî olarak genlerinde yer alan son dönem büyük halk şâirlerimizden biridir Mustafa Zülkadıroğlu.

1927’de Maraş’ta doğmuş.

Köken itibâriyle beyzâdedir. Bu coğrafya yüzyıllar boyu onun âilelerinden sorulmuş. Beylikleri vardır. Beylikleri yıkılıncaya kadar Memluklu, Osmanlı yanında itibarları vardır. Osmanlıya kız vermişlerdir. Beylikleri yıkıldıktan sonra Cumhûriyete kadar bölgesel ağırlıkları vardır.

Kısacası genleri târîh kokan, Maraş kokan bir ozandır o.

İlk tahsîlini müteâkip kuyumculuğa başlar. Bu bir bakıma kendi tercihidir.

Askerlik görevini ordunun bando takımında yapar. Bu görev onun sanatçı kişiliğinin açığa çıkmasına katkıda bulunur. Askerlik dönüşü bir süre mesleğini ifâ etse de Belediye Başkanı Ali Kısakürek’in dâveti ile 1 Mayıs 1953’de Maraş belediyesinde göreve başlar.

12 Şubat Kurtuluş Bayramlarının değişmez sunucusu olur yıllar yılı.

Yazdığı şiirler bazen bir güzelleme, bazen karşılıklı söyleşi, bazen millî muhtevâlî, bazen dinî karakterli şiirlerdir, türkülerdir. Merâmını bazen küçük bir dörtlükle, bazen bir kitap hacmine ulaşan uzun bir destanla dile getirir.

“Boyu normalden uzun, esmer, zayıfça, gür sesli ve sohbeti tatlı bir Maraş edesidir” diye tarif eder onu Cemal Tarık Kutlu.

Tören alanlarında okunup mahalli gazete ve dergilerde yayınlanan Maraş şiirleri 1964’de kitaplaşır. 72 sahifelik küçük boy bir cep kitabıdır bu. Maraş İş Basımevinde bastırılan kitap “mahallin isrârıdır.” Şâirinin deyiimiyle de “Kullanılan lehçeler Maraş’lının kârıdır.”

Kitabın ilk sahifelerinde şâirin hayat hikâyesine de yer verilir iki satır da olsa. Ama bu hayat hikâyesi de ozan diliyledir ve şâir şöylece tanıtır kendini:

“Memleketim Maraş, adım Mustafa, soyadım Zülkadir, mesleğim memur. Kızım Nergiz, oğlum Ali Murtaza, yaşım otuzaltı, sıfatım şâir.”

Bu ilk kitapta yer alan Maraş şiirleri şâirin doğduğu kente olan hayranlığını ve Maraş sevgisini dile getirir. Sadece bu ilk kitapta yer alan şiirler şâiri “Maraş Şâiri” diye vasıflandırmaya yeterdir aslında.

Uzun ve destansı bir şiir olan ve kitaba da ismini veren “Maraş ve Dolayları”nın başlangıç bölümünde duygularını şu mısralarla dile getirir:

*Dinleyin ağalar, inanman ele
Yokuşundan çoktur düzü Maraş’ın
Hele kulak verin şu sarı tele
Dert koymaz adamda gözü Maraş’ın*

*Dillere destandır temiz havası
Güldürür çiftçiye zümrüt ovası
Burdadır turaç’ın asıl yuvası
Firezde yayılır yozu Maraş’ın*

*Selâm verir koca Yavşan Düldül'e
Alicısı pençe takar bülbüle
Düzen verir güzelleri zülfüne
Çifte gamzelidir yüzü Maraş'ın*

*Gelin dostlar nazlıdan söz açalım
Kanatlanıp Aksu üstü uçalım
Heri – heçi Erkenez'de saçalım
Çiçice'de başlar yazı Maraş'ın*

*Göllü ile Kerhan, Gafarlı, Ağyar
Gelin şu Çağşak'ta kuralım pazar
Kozludere derler götürmez nazar
Bulanık'ta yanar közü Maraş'ın*

*Alımpınarı'dır naçizin yurdu
Yazmıyor kalemim burada durdu
Gündeğmez'de dostlar bir sofraya kurdu
Bencileyin yumuşak özü Maraş'ın*

*Cerid'in yağların bilmiyen var mı?
Şemsili'ye yağın yağmur mu kar mı?
Elvandır çiçeği, lâle mi hâr mı?
Yar yar diye çalar sazı Maraş'ın*

*Yalınızardıç'ı seyrederek ili
Yaşını bilen yok kaplamış beli
Veremi söktürür şol esen yeli
Hak'tan sürmelidir gözü Maraş'ın*

*Milcan'ın dağdır ağaran yüce
Lâmba gibi parlar çok zaman gece
Müsâde isterim gitmezse güce
Kolay kolay bitmez sözü Maraş'ın*

Kitabın sunuş yazısında şâirimizin “Hatırâ Bayrak” isimli manzum bir piyesinin olduğunu, bu eserin film ve sahne sanatçısı sayın Lale Oraloğlu tarafından tetkik edilmekte olduğunu öğreniyoruz. Ayrıca sırada “Güfteler” ve “Duygularım” adıyla iki şiir kitabının daha hazırlanmakta olduğunu da haberini alıyoruz.

Okur, “Maraş ve Dolayları”nda haber verilen “Güfteler” ve “Duygularım”ı beklerken “Asker Mektubu” girer sıraya. “Asker Mektubu”nda yer alan şiirler daha sonra Şeref Turhan’ın “Işık” gazetesinde bir kez daha yayımlanacaktır. İlk kitap olan “Maraş ve Dolayları”nda yer alan şiirler de başta “Edik” olmak üzere birçok mahallî gazete ve dergilerde küçük değişikliklere uğrayarak yayınlanmıştır zaman zaman.

Yıl 1967 olduğunda şâirimiz bu kez de “Bomboş” ile karşımıza çıkacaktır. Bomboş’un önsözünü Şevket Yücel hocamız kaleme alarak Mustafa Zülkadiroğlu’nun şiirinin ipuçlarını verir bize.

Özetle şunları söyler:

“Zülkadiroğlu, halk dilinin duruluk, güzellik ve inceliğine inmesini biliyor. Şiirlerine güzellik katan özelliklerden birisi de budur. Şiir, nasıl bir gelişmeye girerse girsin, halk şairlerinin şiirlerindeki güzelliği görmemek, şiirle ilgiyi kesmek olur. Zülkadiroğlu’nun halk şiiri alanındaki başarısını anmayı şiire gösterilecek bir saygı olarak düşünürüm.”

Şâirin bu üçüncü kitabı bir bakıma kendi ile bir iç hesaplaşmadır. Kitabın en başında yer alan ve esere de ismini veren “Bomboş” şiiri bu gerçeğin isbâtıdır aslında:

*Sakın, hâkir görmeyin bomboşum diye
Bir bakıma nice dağlar da bomboş...
Bizzat tesbit ettim bunu vaktiyle
Târihi selbeden çağlar da bomboş...*

*İddiam yok ama gerçektir konu
Kendi köyümdeki bağlar da bomboş...
Şu anda isbâta hazırım bunu
Nice benim gibi sağlar da bomboş...*

İlerleyen sahilelerde yer alan ve oğluna ithaf ettiği
“Vasiyetnâmemdir” şiiri de şâirin hayatının ipuçlarını vermek-
tedir bize.

*Bu dünyâ ne şâhın, ne şahânenin
Hayatta canını yaktırma oğlum
Ben, kurbanı oldum bir bâhânenin
Sırrını kimseye çaktırma oğlum.*

*Okula git oku, istikbal kazan
Câhilin şerridir iz'ânı bozan
İster mühendis ol, istersen ozan
Toplumda fertleri bıktırma oğlum.*

*Bu günü, yarını, hepsini düşün
Mevsime dikkat et belki de üşün
Ceket elden gider ilikle düşün
Kendini modaya kaptırma oğlum.*

*İlmin hududu yok yeter ki çalış
Sabır selâmettir cefâyâ alış
Bence, küçüklüktür sınıfta kalış
Hocanı nefretle baktırma oğlum.*

*Fazîlet yurdudur okul kapısı
Nûr – ile harçlanmış onun yapısı
Burada verilir irfan tapusu
Sakın hâ ifrâzen sattırma oğlum.*

*Bu âlem âtîde mâzi olacak
Kimi kaybedecek kimi bulacak
Lâleler açacak, güller solacak
Hakkı haksızlığa yıktırma oğlum.*

*Vasiyetim olsun bu sözler sana
Temenni eylerim kâr – eder cana
İsmim zikrolursa mealden yana
Adam ol, arkamdan attırma oğlum...*

Şiirlerinde oldukça duygusal olan şâirimiz normal
hayatında ve düz yazılarında sertleşir. Biraz da genlerinde yer
etmiş olan beyzâdeliğin verdiği bir özelliktir bu.

Edik dergisine yazdığı bir yazıda;

“Tâ! ezelden bu yana öksüz bir yavru misâli boyun
büküp, medet dilene dilene usandık gayrı, insaf!...

Yarım asra yaklaşan ve bir insan ömrü kadar uzun süren
o mahrumiyet yıllarının sârî bir illet gibi devam eden acı
hatıraları, hemen hemen her Maraşlı'nın sînesinde bir yara izi
bıraktığı bugün bile mâddeten sabittir, yeter!..”

Diyerek bu şehirde yaşanan olumsuzlukları dile getirir

Benzer bir yaklaşımı yıllar öncesi merhum Cahit
Zarifoglu da dile getirerek “Bu şehirden gitmek zamanı” demiş
ve merhum Erdem Bayazıt'la birlikte çıkarttıkları “İnkılâp”ın
kapısına kilit vurup terk-i diyar eylemişti.

Aslında yıllar yıllar önce dile getirilen bu olumsuzluklar
aynen bugünün de sıkıntılarıdır. Mustafa Zülkadiroğlu bu
olumsuzluklara bir de şiir dizer haşlama niyetine:

*“Devri Cumhuriyet de moda oldu vekâlet
İl midir, ilçe midir bu zavallı vilâyet?”*

*Artık çekemez olduk, insâf eyleyin yahu!
Bu denli gölgelenmez hak, hukuk ve adalet...”*

Ve sonra devam eder:

“Hani nerde o, vazife nâmustur, diye koyu koyu söz ebeliği yapan ve bir sürü vaadlerde bulunan meddah müsveddeleri? Hani, hani nerde o, nâmusu, şerefi ve mukaddesâtı üzerine yemin içen insan kılıklı ipnotizme çadircıları nerde, nerde?...”

Ey! her gördükleri yerde sıkı sıkı ellerimizi uyuşturan zamane dilbazları sizlere sesleniyorum. Tilkinin dolanıp, fırlanıp geleceği yer kürkçü dükkânı, kürkçü dükkânı!..”

Yıllar yılı bayramlarda törenlerde Maraş’ı, millî mücâdeleyi, kurtuluşu dile getiren şâirimiz Maraş millî mücadelesindeki gizli kalmış hususları araştırmaya başlar. Kendi ifadesiyle; “Çok dar ve güç koşullar altında, bir çakar almaz teyp, bir tek bir tane bantla olayı tesbit ve vesikalar derlemeye” başlar. Bu çalışma 25-30 yıllık bir sabrın ve çalışmanın ürünü olacaktır.

Ne var ki emeklilik sonrası TRT temsilciliği de yaptığı 1980’li yıllarda hastalanır. Gırtlak kanserine yakalanmıştır. Gırtlak alınır. Hastalığı yenmiştir. 1990’lı yıllara gelinir. Bu kez Karaciğer kanserine yakalanır. Çalışması henüz tamamlanmamış olsa da yok olmasına, kendisi ile beraber kaybolmasına gönlü rıza göstermez. Sarılır kaleme ve Kahramanmaraş valiliğine, Belediye başkanlığına ve Sütcü İmam Üniversitesi rektörlüğüne birer mektup yazar. Fakat hiç bir cevap alamaz.

Şâir duyarlılığı ona son günlerin yaklaştığını sezdirmiş olsa gerek ki vebal üzerinde kalmasın diye 09,06.1994 tarihli bir mektubu da Mehmet Yusuf Özbaş adına “Dava” dergisine

gönderir. Ve iki ay onbeş gün sonra, yani takvimler 28.08.1994’ü gösterdiği gün vefat eder.

Mehmet Yusuf Özbaş kendisine ulaşan bu mektubu şâirin bir vasiyeti olarak telakki ederek “Madalyalı Şehir” gazetesinin 08.09.1994 günlü sayısında neşreder. Bekler ki bir ses veren olsun. Birileri sıcağı sıcağına olayı sahiplensin. Eser kaybolmadan ortaya çıkartılsın.

Maalesef târih tekerrür eder ve hiçbir ses ve seda çıkmaz ilgili makamlardan.

Bu kez aynı mektubu “mükellefiyetinden kurtulmak istiyorum” diyerek ve de “hiç belli olmaz, belki yakın bir günde, bu kendilerine mektup yazılanlardan birisi, yahutta sıradan bir hemşehrimiz, bu belgelerin zayi olmasını önler” düşüncesiyle “Dava”nın 12 Şubat 1995 tarihli 4. sayısında tekrar neşreder.

Aradan yine yıllar yıllar geçse de biz de aynı düşüncelerle ve şâirin hayal kırıklığını da yansıtmaması sebebiyle bu mektubu bir kez de burada yayınlayarak yok olan değerlerimize dikkat çekmek istedik.

“Sayın Avukat Mehmet Özbaş

Kahramanmaraş

Maraş millî mücadelesi zaferle sonuçlanmış ve zafer şenlikleri kutlanmaya başlamış, aylar yıllar bir birini kovalamış, maalesef olayın tarihsel yönü kayda alınmamış ve bir kitap hâline getirilmemiş –sen mücadele edemedin, yok sen ihanet ettin- gibi suçlamalarla siyasi malzeme olarak kullanılmıştır.

Çok dar ve güç koşullar altında, bir çakar almaz teyp, bir tek bir tane bantla olayı tesbit ve vesikalar derlemeye başladım, çok olumsuz tepkiler aldım, amma yılmadım, 25-30 yıl bu böyle devam etti. Bütün ısrar ve çabalarım rağmen hiçbir resmi ve gayri resmi kuruluştan yardım sağlayamadım. 1980’li yıllarda hastalandım. Gırtlakımı aldılar, konu ile ilgili çalışmalarım da böylece sona erdi. Şimdi yine hasta ve evimden çıkamıyacak

durumdayım, şunu demek istiyorum. 25-30 yıl konu ile ilgili çalışmalarım bizzat mücadeleye katılımın ifadeleridir. Bu dökümanlar Maraş millî mücadelesinin tamamını kapsamaz, yani tamamlıyamadım. Ancak bir çok müphem noktalarla birlikte olayın can alıcı damarlarını tesbit etmiş bulunmaktayım.

Hatta bazı çok önemli olayların aydınlığa kavuşmasını sağladım.

Olayla ilgili derlemeler, fotoğraflar ve vesikaları bir kitap haline getirmenin benim gücümün dışına çıktığını ve de rahatsızlığımın da gün geçtikçe iyiye gitmemesini göz önünde bulundurarak mevcut dökümanları bir kitap haline getirmek şartı ile gerek valiliğe, gerekse belediye başkanlığına vermek istiyorum. Elinizi çabuk tutmadığınız takdirde bunca emek ve eserler, benimle birlikte toprak olmaya mahkumdur.

Belediyeden emekli bir kimseçalışma yılları arasına bu kadar ağır, güç ve de zor bir yükü nasıl olmuştaki sığdırmış diye düşünmemeniz mümkün değil, ben Maraş millî mücadelesinin, bu şehrin bir nüfus cüzdanı niteliğinde olduğuna inanarak yola çıktım ve de Allaha şükür büyük oranda başarı sağladım. Müphem olayları aydınlattım.

Ben gücümün yettiği yere kadar getirdim, yani yolun 3/4 'ünü katettim. Sıra sizde tarafsız bir komisyon (alt komisyon – üst komisyon) kurarak tasnif ve değerlendirmeler yaparak matbaaya vermek, bu murada nail olmak isteyen varsa hodri meydan, aksi halde devrin ilgili ve yetkilileri olarak bu millet yevmülmaşerde iki yakanıza yapışır.

Size, lokma piş, ağzıma düş. Tarzında dev bir eserin can damarlarını sunuyorum.

Batıda toplum, sanatçısına sahip çıkar. Maalesef ülkemizde ve bilhassa Anadoluda bırak sahip çıkmayı alenen dışlamayı yeğlerler. Bu yüzden de kültür değerlerimizle birlikte nice nice eserlerimizi kaybederiz.

Bir zamanlar (medârı iftiharımız) diyerek yabancılara takdim edilirken bugün bir ziyaret edilmeğe gerek görülmemek çok acı.

Bendeniz teklif görevimi yaptım, elbetteki takdir sizlerindir. 09.06.1994”

Ve bu eser...

Şâirimizin şiirlerinden seçmeler...

Bunların da yok olmasına gönlümüz razı olmadı. Bir kısmını ailesinden, bir kısmını eski gazete ve dergi arşivlerinden, bir kısmını da İstanbul kütüphanelerinden derleyerek bir araya getirdik.

Belki bir gün bahsedilen fakat bugün i'tibariyle izine rastlayamadığımız Maraş harbiyle alakalı olan çalışması da ortaya çıkar.

Çıkarsa şayet onu da yayınlamaktan memleketimiz adına şeref duyarız.

MARAŞ VE DOLAYLARI

MARAŞ

Ey!.. yiğitler diyarı, erlik sembolü Maraş,
Bilirim tâlihın yok gülmemekte haklısın!..
Ey!.. aslanlar otağı, Vatanın gülü Maraş,
Çağlıyan göz yaşını silmemekte haklısın!...

MARAŞ DİYOR Kİ

Anti Toroslar'ın havalisine,
Geçmişte bir zaman kurdular beni.
Mesken tutar – tutmaz ahâlisine,
Tam yedi yerimden vurdular beni.

Kışım soğuk ama, yazım serince
Bahtım orta halli, yaram derince
Bir – kaç tehlikede sinyal verince
Düşürmemek için sardılar beni.

Dost görünür bana ezeli hasmım
Madalyalı şehir albümde resmim
Kitap'da cengâver geçince ismim
Şanlı tarihimden sordular beni.

Çok şükür sıhhatım hâlâ yerinde
Korkaklık ne gezer yiğit serinde
Tam yirminci asrın bir seherinde
Onbeş günden fazla yordular beni.

Kim demiş ki Şanlı Maraş inlemez
Bağırdım, çağırdım, kimse dinlemez
Gâzilik hakkımdır verin der – demez
Meclis kapısından kovdular beni.

40. YILI KUTLARKEN

Kırk yıl önceydi şanlı Maraş'ta
Kurtuluş gününü ilân eyledik
Can alıp can verdik kanlı savaşta
Tarihe ciltlerle sayfa ekledik.

Allah Allah sesi arşa çıkarken
Maraş'lı eliyle evin yakarken
Şu Kale burcuna bayrak dikerken
Surların taşını kanla süsledik.

Kimimiz gazidir kimimiz şehit
Nice yara aldı bir çok mücahit
İşte Toğuzata burdadır şahit
Vatandaki kiri biz temizledik.

Aslan kesilmişti ihtiyar dede
Dünyâya ün saldı Maraş'lı ede
Muhterem misafir, diyor ki çete
Harpte de biz böyle destan söyledik.

Bir sabah kesildi çağlıyan seller
Hürriyet bağında açıldı güller
Cihana yayarken, zaferi yeller
Bâdi-sebâlardan şifâ bekledik.

MARAŞ VE DOLAYLARINDA

(1)

Dinleyin ağalar, inanman ele
Yokuşundan çoktur düzü Maraş'ın
Hele kulak verin şu sarı tele
Dert koymaz adamda gözü Maraş'ın

Dillere destandır temiz havası
Güldürür çiftçiye zümrüt ovası
Burdadır turaç'ın asıl yuvası
Firezde yayılır yozu Maraş'ın

Selâm verir koca Yavşan Düldül'e
Alıcısı pençe takar bülbüle
Düzen verir güzelleri zülfüne
Çifte gamzelidir yüzü Maraş'ın

Gelin dostlar nazlıdan söz açalım
Kanatlanıp Aksu üstü uçalım
Heri – heçi Erkenez'de saçalım
Çiçice'de başlar yazı Maraş'ın

Göllü ile Kerhan, Gafarlı, Ağyar
Gelin şu Çağşak'ta kuralım pazar
Kozludere derler götürmez nazar
Bulanık'ta yanar közü Maraş'ın

Alımpınarı'dır naçizin yurdu
Yazmıyor kalemim burada durdu
Gündeğmez'de dostlar bir sofraya kurdu
Bencileyin yumuşak özü Maraş'ın

Cerid'in yağların bilmiyen var mı?
Şemsili'ye yağın yağmur mu kar mı?
Elvandır çiçeği, lâle mi hâr mı?
Yar yar diye çalar sazı Maraş'ın

Yalınızardıç'ı seyreder ili
Yaşını bilen yok kaplamış beli
Veremi söktürür şol esen yeli
Hak'tan sürmelidir gözü Maraş'ın

Milcan'ın dağdır ağaran yüce
Lâmba gibi parlar çok zaman gece
Müsâde isterim gitmezse güce
Kolay kolay bitmez sözü Maraş'ın

(2)

Güzlek'le, Turnalı, Armutpınarı
Karagöl - durağı, Tömek - çınarı
Kazmadan doğruca çıkak yukarı
Destana lâyıktır eli Maraş'ın

Şu Sinekkonmaz'dan çabuk geçelim
Kös'ün yaylasından lâle biçelim
Soğuk sularından tas tas içelim
Akar çağlıyarak seli Maraş'ın

Yedikuyu'lardan çikalım yola
Bertiz köylerinden biri de kala
Hombur'dan şöylece dönelim yola
Misk-i amber saçar gülü Maraş'ın

Bertiz'in köyüdür altmış ikisi
Yan yana düzülü bunun yedisi
Ağbeyli, Boyalı, sıra selvisi
Dalga dalga taşar gölü Maraş'ın

Baydemirlilerle daldım sohbeta
Mâsıtlı yolunda düştüm firkâte
Sarıçuhur verdi beni hayrete
Öz Türkçe'den gelir dili Maraş'ın

Daşderviş'i geçip Merg'e varalım
Engizek dağında mutlak duralım
Müsâde isteyip çadır kuralım
Yormaya pek gelmez falı Maraş'ın

Engizek'de ak yazmasın bağlamış
Nice aşıkların bağrın dağlamış
Bazı zaman gülmüş, bazı ağlamış
Gergindir bu sıra teli Maraş'ın

(3)

Nurhak'ın yaylası metholur dilde
Her nereye varsam gözlerim gülde
Var mürüvvet şimdi şu sarı telde
Bülbüle meskendir dalı Maraş'ın

Alışar'da bir dilbere vuruldum
Has bahçede sofrasına kuruldum
Mevcut ahvalimden, bir bir soruldum
Omuzlarda koldur şal'ı Maraş'ın

Koç dağının seyranğahı bambaşka
Ben ezelden düçar oldum bu aşka
Kürtülde çağrıldım bir çamlı köşke
Elvandan görünmez alı Maraş'ın

İçme'ye gelince sararıp soldum
Bir helkecik sudan şifamı buldum
Taş değildi canım elbette kuldum
Meğer bu su imiş balı Maraş'ın

Celâ'da rastladım bir sâdık dosta
Akpınar, Ketizmen, kalkıyor posta
Elbistan'da köklü kırıldı susta
Mâlumunuz ola hâli Maraş'ın

(4)

Elbistan'dan gece geldim Yarpız'a
Hakka şükür rastlamadım hırsıza
Kızılcık'ta nikah kıydım bir kıza
Yaylada berk değer taşı Maraş'ın

Köroğlu'nun kalesine zor çıktım
Çokça gezdim ne usandım ne bıktım
Kızılcık suyunda çıramı yaktım
Soframda bal oldu aşı Maraş'ın

Yeniyapan erenlerin durağı
Habban kurar avcıların çırağı
Yastıpınar güzellerin uğrağı
Keklik alasıdır kaşı Maraş'ın

Tarif aldım Karaömer köyünü
Fırsat bulup yiyemedim öğünü
Kanlıkavak'lılar kurmuş düğünü
Şivilge'dir asıl başı Maraş'ın

Başpınar'dan Kavşıt, Bozhüyük yeli
Göksün de estirdi sazımın teli
Çamurlu, Yantepe, Saraycık – beli
Sorulsa bilinmez yaşı Maraş'ın

(5)

Kurucaova'da uzadı yolum
Avrat – oluğunda uyuştu kolum
Yorulduğum ağalar tutmuyor solum
Zar'da hepyek gelir şeşi Maraş'ın

Tekir'de öyünüm ala balıktı
İğdelipınar'da çevrem kalıktı
Döngel bağlarını poyraz çalıktı
Dille tarif olmaz kışı Maraş'ın

Çataloluk, yolcu yolunda gerek
Alikayası'nda mitili dürek
Uçuşur şâhinler pacını vererek
Yükseklere dünür kuşu Maraş'ın

Deli Ceyhan yol boyunca akıyor
Etrafına dalgın dalgın bakıyor
Oturmuş çobanlar ateş yakıyor
Çelikten bir zırh'tır düşü Maraş'ın

Dermanım kalmadı artık yorulduğum
Ceyhan köprüsünde ismen sorulduğum
Üngüt'ü geçince birden durulduğum
Tâbire muhtaçtır düşü Maraş'ın

Yaklaştım sılama dostlarım nerde?
Bu aşk gözlerime çekti bir perde
Mevlâm kimseleri koymasın derde
Gergefte nakıştı işi Maraş'ın

ZÜLKADİROĞLU der; Kısıkkaya'dan
Bin – bir model aldım tek bir oyadan
Ben çoktan vazgeçtim elvan boyadan
Pek kolay bulunmaz eşi Maraş'ın

(6)

Batıpark'ta yardım bir salık aldım
Dedim nazlı dostlar ben nâçâr kaldım
Mızrabı sazımın teline saldım
Ben gibi kıbledir yönü Maraş'ın

Karamanlı seyreyliyor engini
Çeltikçiye tay durdurur dengini
Bağlamışlar Gayberli'nin bendini
Yemyeşil ovaadır önü Maraş'ın

Sünbüllü'den öte yöneldim düze
Arpaçuhuru'nda su döktüm köze
Katıranlık'ta ark işlemiş öze
Tarlada kahvedir bön'ü Maraş'ın

Tekerek'ten indim zümrüt ovaya
Beylik'ark geçit ver naçiz yaya'ya
Aksu'da emeller uçtu havaya
Mâlik – Ejder'lidir ünü Maraş'ın

Humaşır'dan Çakallı'ya varınca
Kılılı'da Türkoğlu'nu sorunca
Ceceli'de birden – bire durunca
Unutulsun dedim dünü Maraş'ın

(7)

İmalı, Keçiler düştüm sehil'e
Kapkara sarılar netsin ehil'e
Çakıroğlu atın sürsün deh!.. ile
Uludaz'da parlar ay'ı Maraş'ın

Dadağlı bağları şirelik olmuş
Orçan – araplar'a arı'lar dolmuş
Avşarlı'da nazlım saçını yolmuş
Ok attı bağrıma yay'ı Maraş'ın

Dönüklü'den Önsen, koca Fatmalı
Can buğazdan gelir buradan kaçmalı
Kurtlar'a uğrayıp orda yatmalı
Akkuyruk demidir çay'ı Maraş'ın

Şu Zeytindere'den Yenyapan'ı
Kesmeli tepeden attım sapan'ı
Dereden buğaza çektim tapan'ı
Ceyhan'da aygırdır tayı Maraş'ın

ZÜLKADİROĞLU'nun gurbettir ili
Hartlap'ta ânîden tutuldu dili
Kızılsékili'ler çoşturdu teli
Ilıca'da derman payı Maraş'ın

(8)

Gene köprüsünden geçtim Döngel'e
Tekkoldan kurtuldum düştüm çengele
Şuur'da rasgeldim birçok engele
Başkonuş belidir, dağı Maraş'ın

Derindere, Kızılağaç soyundan
Sofra kurdum Varyanlı'nın toyundan
Büğlek pınarının meşhur suyundan
Lezzet taşır aşa yağı Maraş'ın

Darende'den Toprakhisar, Hocalar
Kavaklı'lar İrisgil de bocalar
Kovukçınar, gel görmesin kocalar
Geçti sanır eller çağı Maraş'ın

Çatak üstü Akpınar'a tez geldim
Cırtıl geçidinde yaramı deldim
Ağlıyor gözlerim Çamlıkta sildim
Aşk'ta tel örgüdür ağ'ı Maraş'ın

Camızlık'tan Boğazören göründü
Dost bağına dolu dizgin yüründü
Dertli aşık yeter artık süründü
Burda bir bahçedir bağı Maraş'ın

(9)

Haşdır'ın ovası bezenmiş güle
Nağmeler katıyor oluklar tele
Şu Kürtül'de meğer bitmezmiş çile
Bu yerde lâle'dir hâr'ı Maraş'ın

Sarımsak dağıda şan verir düze
Andırın'da artık müsâde bize
Akkale'de daldım bir koyu söze
Bencileyin sıcak, kar'ı Maraş'ın

Ne sazımda ne başımda tel kaldı
Lâin şeytan hem oynadı hem çaldı
Gurbetele beni salanlar saldı
Kül etti cismimi nârı Maraş'ın

Çevirdi güzeller dörtbir yanımı
Divite aktardım cümle kanımı
Yarsız alma Yarap benim canımı
Şimdilik bağrımdır bor'u Maraş'ın

ZÜLKADİROĞLU der; gezdim gurbeti
Deyleledi beni aşkın firkâti
Derman sanıp içtim, şûhi şerbeti
Meğer naçizemmiş, zârı Maraş'ın

LATİFE

Bizim ilde birden – bire havalar
Değişip kış oldu acep nedendir?
Züğürtlük elinden yandı tavalar
Zahrular hış oldu acep nedendir?

Yoksul, Bulut'lara gark oldu hava
Şahsenem elinden zarağlar kova
Hangi aşık çokca giderdi ava?
Tazılar kuş oldu acep nedendir?

Hakka kurban olsun koçun karası
Tezce göçermola Çıtak parası?
Nerde şifa bulur dal'ın yarası
Dilmeler dış oldu acep nedendir?

Sâdık gönüllerde ilham coşuyor
Aşıkın sahtesin mâşuk boşuyor
Emiroğlu çölde niçin koşuyor?
Mesnetler düş oldu acep nedendir?

ZÜLKADİROĞLU der; müsaveten dil
Derman olur sanma gebelere kil
Ol Nizâmi kimdir muammayı bil
Mendiller şeş oldu acep nedendir?

KURTULUŞ

(1)

Bin dokuzyüz ondokuz, yağız çehrelerde kin
Tehammül hat safhada sanki mahvolmuştu din

Müstevli orduları kışlamızı bastırdı
Kirli bir paçavrayı bayrak diye astırdı

Günden-güne azarken için için yaralar
Sîneye yer etmişti yas tutulan karalar

Ennihâyet şahlandı îman dolu göğüsler
Ekim'in otuzbir'i esas mevzû süsler

(2)

Uzunoluk hamamı, semt dillerde dolaşır
Fransız askerleri kadınlara bulaşır

Tecavüzkâr düşmanlar kudurmuş gibi ürür
Hâdiseyi dükkândan yaşlı bir sütçü görür

Çakmakçı'ların Said bir of!.. çeker derinden
Esas dükkân sâhibi hemen fırlar yerinden

Said'le Sütçü İmam derhal dışarı çıkar
Fransız alçakları âniden silah sıkır

Davranan sütçü baba tabancasın çevirir
Her iki sarhoşu da derhal yere devirir

Yalnız, Said kasık'tan hafif bir yara alır
Sütçü İmam'ın adı dillerde destan kalır

(3)

Öyle bilir ki dünya Ökkeş'in behresini
Bir tokatta mahvetti düşmanın çehresini

Yirmisekiz Kasım da kullanırken imkânı
Câmi'i - Kebir oldu müminlerin mekânı

Günler gelip geçerken zaman hesap oluyor
Târihi Ulu Cami cemâatle doluyor

İşte tam bu sırada hürriyete gel dendi
Kahbezân Fransız'ı bu mühim darbe yendi

(4)

Ulu Cami taşmıştı müsliman'larla heman
Daha abdest alırken vakit bulmuştu zaman

Bakıyorlar kalede Türk'ün al bayrağı yok
Ortalık karışınca yayından fırlıyor ok

Hoca fetva veriyor; (Burç bayraksız olamaz
Mümin olan kişiler bu Cüma'yı kılamaz)

(5)

Sinirler geriliyor hepsinde de yay gibi
İlhamlar beliriyor gönüllerde ay gibi

Daha durur mu millet Sancağa el atıyor
Şerefli târihine efsâneler katıyor

Allah Allah sesleri arşadek yükselirken
Kale'nin surlarında kavil kılındı erken

Yeşil Sancak süsledi kalemizin burcunu
Mevlam nûra gargetti direğinin harcını

(6)

Tekrar camiye gelip bu Cuma'yı kıldılar
Fetvânın çaresini ancak böyle buldular

Hürriyeti can bilir bu vatanın çetesi
Tarihlere ün saldı Maraş'ının edesi

Sene dokuzyüz yirmi, ilk hareket başlıyor
Ocak'ın yirmibir'i Çarşambaya rastlıyor

Şehrin batı yönünden ilk alarım verilir
Hürriyet aşıkları bir lahza da gerilir

(7)

İnsafsız kahbe düşman durmadan ateş açar
Şehrin dört-bir yanına şarapnal mermi saçar

Kahramanlar deragap vahameti çakıyor
Hürriyeti uğruna kendi evin yakıyor

Alevlenip yanarken al tavanlı konaklar
Kızıl kana bulandı nice nice sulaklar

Vuruyor Millîş Nuri, Eşbah Osman, Evliya
Göllü'lü Yusuf Çavuş, yalın kılınç Enbiya

Kelleler karpuz gibi yerde yuvarlanıyor
Fransız kaçmak için derhal ayarlanıyor

(8)

Dersini alan düşman cehennem olup gider
Onbir şubat gecesi harbin tamamı biter

Muhakkak ki bu zafer şehitlerin eseri
Cennet-i alâ olsun cümlesinin de yeri

Ey! kahraman gâziler, Ey! fedai çeteler
Ey! vatan aşıkları, Ey! imanlı dedeler

Seni bir ben değil ki, tâki cihan methetti
Verdiğin son kararı düşman dahi fehmetti

(9)

Bir gecede Fransız kör-topal düştü yola
Kapıçam'ı da geçti zerre vermedi mola

Narlı, Karabıyıklı, Antep'te kıldı karar
Firâri kahbezanlar komşuya verdi zarar

Edem nasıl dayansın komşu helâk olacak
Düşman Antep ilini uykusunda vuracak

(10)

Yine giydi çarığın Fransızın ardından
Gece gündüz yol alıp yapıştı hırkasından

Ve salladı palasın Antep-gösterenin de
Dayım şehit olmuştu o son hücum yerinde

Ey! şehit oğlu şehit müsterih ol kabrinde
Oğlun, kızın ve karın aynen senin fikrinde

(11)

Tâ'ki vatan kurtulsun yeter ki ölsün düşman
Hürriyeti uğruna ölmeyen her Türk pişman

Vurdun öldürmek için aslan yapılı çete
Esas adın kahraman, nâmı diğerin ede

Çetem, edem, Ey! şehit, Hak indinde efzalsın
Bu gün senin düğünün, vur davulcu vur çalsın

**MAHALLİ LÜGATÇEMİZDEN
DERLEMELER**

(1)

Şu Maraş'ın yüce yüce dağı var
Târih olmuş onbaşından sağı var
Âşıklara mesken olan bağı var

Amman ede yavaş yürü usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas

(2)

Yaylaları hayat verir adama
İncelirsek avrat deriz madama
Ökkeş'ine gamze atar Fadıma

Göz değer, kız yavaş yürü usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas.

Pınarbaşı döşsek olur güzele
Erenleri kıymet verir gazele
Biz dâimâ, eski deriz ezele

Güssüm bibi yavaş yürü usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas.

(3)

Hep yolları kara taşla örülü
Bahçelerde marulları dürülü
Yazı yaban evlek evlek sürülü

Salman ede, yavaş yürü usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas

Maruf kışığı, asla gözü götürmez
Her çitili kolay kolay bitirmez
Gâh yetirir, gâhi zaman yetirmez

Durdu emmi yavaş yürü usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas

(4)

Berberlere kan aldırır hastası
Maraş' lının tarhanadır pastası
Sıkışırsa ırgat olur ustası

Amman kalfa yavaş yürü usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas

Anaları kurşun atar kızına
Hatın - anam kına yakar dazına
Bando deriz belediye cazına

Puharıyı duman sardı usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas

(5)

Hep eskiler, merdivene süllüm der
Yatak amma usül olmuş bizde yer
Gel Mustafa sen bu işe bir son ver

Süllüm çürük yavaş yavaş usul bas
Elde bardak, bizde moda bakır tas.

TASVİR

Gören ahmak sanır aslında ifrit
Açar Aladan'da gülü Şener'in
Ağzında sigara elinde kibrit
İçtikçe kabırır dili Şener'in

Aslında ihmaldir, peki'yi sever
Levha tesbitinde birazcık ever
Kafayı çektimi ahbabın döver
Eser Batıparkta yeli Şener'in

Şekvâyı hiç sevmez, yumşaktır özü
Tatlıdır sohbeti dinlenir sözü
Üstümde Allah var, şurda yok yüzü
Ayda bir kez çalar zili Şener'in

Beyazdır saçları solmuş boyası
Hüsünde mevcuttur kudret oyası
Her işi gizlidir yoktur foyası
Gülistanda akar seli Şener'in

Merhamettar dostum incitmez taşı
Sîmasına bakman kırkbirdir yaşı
Yenir sofrasında ekmeği aş
Tatlolur meclisi, Veli Şener'in

METHİYELİ MAŞALLAH

(1)

Bir mecliste Edik dedim güldüler
Resmin yaptım karalayıp sildiler
Tarif ettim güle güle öldüler

Boncuğu var nalçasına maşallah
Püskülüne nazar değmez inşallah

Kışın giyer yazın rafta saklarız
Her Şubat'ta onu mutlak yoklarız
Hak edeni biz bununla çarklarız

Eşe – dosta binbir kere maşallah
Edik'çiye nazar değmez inşallah

Havadisim hem kavîdir hem koyu
Mahallidir mevzumuzun pâk soyu
Alınanlar terkeylesin bu huyu

Gücenipte somurtana maşallah
Gülenlere nazar değmez inşallah

(2)

Evvelemir bir müjdem var sizlere
Belediye asvalt dökmüş düzlere
Her nedense nifir geldi yüzlere

Veli'sine Aslan'ına maşallah
Şişkosuna nazar değmez inşallah

İcrâatta zaten kusur koymuyor
İnşaatlar çimentoya doymuyor
Her rüyayı kolay kolay yoymuyor

Evvelinden âhirine maşallah
Binasına nazar değmez inşallah

Devrederken çarkı - âlem cihânı
Değiştirdi ol hükûmet mekânı
Kesti artık Maraş'lılar fiğanı

Sebep olup yaptırana maşallah
Maşallah'a nazar değmez inşallah

(3)

Adliyemiz berdevamdır orada
Mehmet ağa çoktan oldu hurada
Tefsir Emin herhal bu yıl sırada

Esti poyraz şiddetine maşallah
Üçgülüne nazar değmez inşallah

Çok yücede durmak olmaz inelim
Otobüse ters yanından binelim
PTT'nin bir yanına sinelim

Santralın kızlarına maşallah
Hiç birine nazar değmez inşallah

Yaklaşıyor methiyemin gerisi
Tuş'a geldi büyüklerden birisi
Destur dedi ilhamımın perisi

Hepsine de bir arada maşallah
Adaylara nazar değmez inşallah

(4)

Az'da olsa suyu akıtak göle
Hücceten gitti Vezir'le hem Köle
Emin ağa niçin çekmesin çile

Feleğin kahrına kim der maşallah
Meşhurlara nazar değmez inşallah

Deli Çürük, Hortum el'an yaşıyor
İrbaham atlıyı, yaya aşıyor
Başaran boynunu hâlâ kaşıyor

Karın satan Küllüğe de maşallah
Kisbetine nazar değmez inşallah

İşte dostlar ahvâlimiz bu demde
Hep kulaklar zurna ile güm – gümde
Zannedersem yanlım yoktur cemde

Mustafa der; cümlemize maşallah
Kolay kolay nazar değmez inşallah

12 Şubat 1961

KIBRIS'A MEKTUP

Nalbant başı acele tut elini,
Şimdi kır atıma nal isterim nal.
Kıbrıs'tan verilen imdad telini,
Hücum mânâsında al isterim al.

Menzilim Kıbrıs'tır demedi – deme
Bu gece muhakkak tel ver edeme,
Sırmalı abasın giydir çeteme,
Belinde kılıncıdan şal isterim şal.

Oğluna hakkını helal et ana
Baba otağını çok görme bana
Gâvurun ettiği tak dedi cana,
Akdeniz üstünde sal isterim sal.

Bu acı içimden çıkmalı bu gün
Nâmert değillerse kurak bir düğün
Ey... papaz, yiğitsen tarihle öğün,
Dur sen, o dilleri lâl isterim lâl.

Eğer unuttunsa babamla beni
Daha ne oldu ki hadise yeni
Bu defa denize dökerken seni,
Süpürge yerine dal isterim dal.

TRAFİK HAFTASI

Murtaza:
Öğretmenim, gelirken Nergiz kaza atlattı
Trafikçi Nergiz'e iki tokat patlattı

Öğretmen:
Ama niçin evlâdım? Bir sebep var muhakkak
Ya sen bir suç işledin, veyahutta bu ahmak

Nergiz, kızım ağlama, ne varmış sanki bunda
Elbette bir şey olmuş beklenmiyen o anda

Nergiz:
Ben karşıya geçerken Murtaza'yı çağırdım
Bir taksi fren yaptı, birden – bire bağırdım

Murtaza:
Şoför sap – sarı oldu, hatta bir şeyler dedi
Taksi birden durunca Nergiz tokatı yedi

Hatta polis amca bey Nergiz'e su içirdi
Trafik aksayınca bizi kendi geçirdi

Ben sağdan gidiyordum, Nergiz sola kaçmıştı
Yolun tam ortasında birden – bire şaşmıştı

Öğretmen:

Peki, bu konuyu biz geçen yine izledik
Yeşil yanan lambayı beraberce bekledik

Kızım Nergiz bana bak, yolda sağdan yürünür
Trafik işareti uzaktan güç görünür

İşareti görünce karşıya geçmelidir
Yaya yol geçidini muhakkak seçmelidir

Dikkatsizlik yüzünden insan canından olur
Kaldırımdan gitmiyen birden – bire mahvolur

ESSELÂMÜNALEYKÛM

Yılın Taşlaması

Sevgili okurlara EDİK'in selâmı var
Bir yıldır yola revan nalçası yok bütçe dar
Himmetten çok uzakta zarara yöneldi kâr

İşte hesap burada pişkin dille konuşak
Elâlem söze doymaz yavaşcacık uyuşak

Dedikodu etmeden bir ziyafet verelim
Eşi – dostu davetle soframızı serelim
Vali bey şiir yazmış okusun da görelim

Çıtak, Hayati, Şevket, haydin gidip konuşak
Ya meydana buyursun veyahutta uyuşak

Hece vezniyle heman cınasdan başlıyalım
Aklımıza geleni hicvile taşıyalım
Ocağı ateşleyip lâyıkın haşlıyalım

Bunun adı şakadır darılmacsız konuşak
Bir aksilik olursa efendice uyuşak

(2)

Herkes muttali olsun mevzu'nun iç yüzüne
İstiyenler kızınsın Edikçi'nin közüne
Eğer gücenmeç varsa nâçizemin sözüne

Acı tatlı demeden heman şurda konuşak
Zarar kârın yoldaşı bir an evvel uyuşak

İşi halleder etmez bir karara varalım
Emiş bacı hayatta varıp bizzat soralım
Madem ki iş çok mühim üzerinde duralım

Kanun var, intizam var, avukat'la konuşak
Dâvamızı alırsa ücret işin uyuşak

Esas bizim avukat ne desek söze yatar
Söze gelmiyen işi o anda baştan atar
Ufak – tefek dâvâda çok câzip laflar atar

İsterseniz şuradan telefonla konuşak
Şayet kabul ederse gidip bizzat uyuşak

(3)

Hele artık çıkalım şimdilik burdan yola
Nasibolmaz sanırım bu seyâhat her kula
İşte İKBÂL mağzası nasıl verilmez mola

İçim açıldı yâhu ferah – ferah konuşak
UĞRAK pastanesinde meseleyi uyuşak

Ağzımız tatlılandı haydi artık durmayın
Sacit bey evde yoksa Serengil'e sormayın
Ya baloda, ya çayda, boşa fikir yormayın

Mambo – sambo, ça-ça-ça, kalkın pistte konuşak
Kâzım Günay duymadan adliyede uyuşak

Duyması bir şey değil, korkuyorum bayılır
Seçim, oy, tasnif derken torba, zabıt sayılır
Amman ışık sönmesin biraz sonra ayılır

Yeşil şapka, tranşkot, işte kendi konuşak
Suçsuzsam niye yanam hadi nolur uyuşak

(4)

Aramız açılmasın sonra mesafe uzar
Bu ilhamdır birader duyarsa çok şey yazar
Artık burda müsaade hebâ olmasın Pazar

Bizi bekliyenler var hele gidip konuşak
PTT'ye uğrayıp müşkülleri uyuşak

İşte bura binâsı urup rehber masada
Yarımını istedik, dediler ki; kasada
Müdür bey tayin olmuş birazcacık tasada

Aman şu teşyi işin bir an önce konuşak
Şayet tren yok ise istasyonla uyuşak

Hiç sormayın erenler tuşlar yine basmıyor
Arzettik, endam ettik, kimse kulak asmıyor
Hâşâ, biz normâl dedik abunmanlar şaşmıyor

Müdür tezce giderse, gelen ile konuşak
İş sıhata ererse tekrar gelip uyuşak

(5)

Cemil yukarda kaldı OKULLARIN PAZARI
BABAÖĞLU'na bakın hak saklasın nazarı
Bu ne efsâne desen takib edin yazarı

Yol gider, kendi gider, bitmezkiye konuşak
Hiç olmassa yürürken el-gördülük uyuşak

Burası Belediye, altından bir çay gider
Alıp atacağı yok işte Bekir bey peder
Çok şükür idâreci, Allah etmesin heder

Mâdem ki yer gösterdi iki satır konuşak
Edik'in ta'mir işin münasipce uyuşak

Şu oturan Başkâtip, Varol'sun muavini
Hayırlı nikâhlarda unutmazlar âmini
Şeytangören karşılar ekseriya sâmin'i

Sebebini pek bilmem isterseniz konuşak
Dili pelteklemezse sâkincecik uyuşak

(6)

Bizim muhasebeci ahmakları çok sever
Buna alışan Veli okşanmak için ever
Alkol aldığı zaman ilk rastgelene döver

Ahmet Duran kardeşim korkmayın be konuşak
Kendisi huzurdayken yumşak – yumşak uyuşak

Tabî ki susarsınız, size işaret etti
Yine de çok sağolun burada vaktimiz bitti
Osman Sayın, Mustafa, Nizamettinle gitti

Ali bey bezmiş artık, Yılmazla ne konuşak
Anbar, arşiv, ayniyât, siğortada uyuşak

Bizi çokca bekletmen daha nice kapı var
Zabıtadaki masa üç kişiye biraz dar
İşletmenin hesabı hemî zarar hemî kâr

Şuraya gelmiş iken tarifeyi konuşak
Bir terim sözü duydum vakit varken uyuşak

(7)

Doktor Mehmet bambaşka, ne sabreder, ne kızar
Demir gibi adama çelikten rapor yazar
Çok çok tecrübelidir sakın etmeyin nazar

Sıhhî hususta titiz, ya gidek ya konuşak
Lutfi'si çok sinirli kovulmadan uyuşak

İşler belli olmuyor biraz tetik duralım
Şevket Ünver geliyor usulcacık kıralım
Çünkü adam çok bilgin varıp neyi soralım

Bizi bile yanıltır, çok dikkatli konuşak
İsterseniz bu zaptı yıldırımla uyuşak

(8)

Burda fazla durmadan yola devam etmeli
Yoklanılan bir dalın meyveleri yetmeli
Karaçam kül mü-yutar onu nasıl çitmeli

Acı şurdan uğrayıp söz – açarsa konuşak
Ev işlerin öğrenmiş neşrederse uyuşak

HAYAT şifâ yurduna uğramadan geçilmez
Örnek bir eczahane aslâ paha biçilmez
Deli HAMDİ'nin çayı kim demiş ki içilmez

Halden tarafa doğru hem gidek hem konuşak
Bizim anamız avrat siz söylen biz uyuşak

Yine açıldık yola kilometre on'unan
Havayı tutmuş HORTUM bir gömlek bir donunan
Halk bank'a Müdür beyi kâr sağlamış tonunan

Ey! mevdûat sâhibi gel yüz – yüze konuşak
İşte EMLÂK KREDİ nasıl dersen uyuşak

(9)

İŞBANK yahut ZİRAAT her hususta efendi
Henüz Maraş'ta yoktur ikisinin de dengi
Alan aldı boyasın, herhal yer tuttu rengi

Bir söz ustası bulup anladıysa konuşak
Eğer anlamadıysa anlattırıp uyuşak

Son durağa yaklaştık bitmek üzere gerisi
Petrollerin içinde BP'dir en perisi
AYTEMİZ'e birt çekmiş eşkiyanın birisi

Gelin hem benzin alak, hem yağ için konuşak
Tekir'den gelir – gelmez taksitleri uyuşak

(10)

Karakol, Bahçepalas, PETROL OFİS'te durun
Soldan yukarı doğru zemberekleri kurun
Ne kimseye bir suâl, ne de bir tek şey sorun

Burda ses yankı yapar aman yavaş konuşak
Kimsecikler duymadan bir köşede uyuşak

Burası bir binâdır bazen kalaba olur
Nâfiaya varıpta biraz otursak nolur
Onlar hep fen adamı, bize mutlak yer bulur

Aha Müdür geliyor durun burda konuşak
Kapısını vurmayı aramızda uyuşak

(11)

EDİK'çiler evvela şöyle bir karar aldı
Müdürün kapısını hepsi de birden çaldı
Rengarenk duvarlara güzelim gözler daldı

Ne şâhâne bir makam ne susak ne konuşak
Aklıma bir şey oldu dışarıda uyuşak

Merdivenden yukarı çıktık ikinci kata
Etrafa bir göz attık, sanki binmiştik yat'a
Haddine mi Ediğin burada caka sata

Emniyet boydan boya, çıt yok, sessiz konuşak
Ali Şencan gelmeden işaretle uyuşak

Çünkü o bir geldi mi evvela direk çıkar
Ondan sonra kroşe, gâyet uslüplü yıkar
Vaykine bir Amman de, ağzına yumruk tıkar

Burada ne duralım, ne de çift tek konuşak
Biz kendi aramızda aslan gibi uyuşak

(12)

Şimdi esasa geçek yalnız mülâyim olun
Emniyet müdürünün mâkâmını tez bulun
Tereddüt etmeksizin birden içeri dolun

Gayet nazik bir adam daima öz konuşak
Bizlik hesap olursa dışarıda uyuşak

Kapuyu vurur – vurmaz bize bir ses (ğiiir) dedi
Zaman nasıl bey dedik (henüz daha eeer) dedi
Biraz geri çekildik (gelin işte yeeer) dedi

Tam huzura kavuştuk, gıdık – gıdık konuşak
EDİK'in sayesinde münâzâsız uyuşak

(13)

İşte hâl böyle iken demde kusur koymadık
İlk alınan karardan zerre kadar caymadık
Öyle bir sohbeti ki, doymadık mı – doymadık

Ün gitti şu Maraş'a canlı – canlı konuşak
Bu bambaşka bir paydır çok dikkatli uyuşak

Velhasıl bu düzmece mahallin bir ısrarı
Boşa meşgul eyledim rüya ile efkârı
Bereket ki çözmedim gerideki esrârı

İnşallah altmış üçte onları da konuşak
EDİK sütunlarında her yıl böyle uyuşak

12 Şubat 1962

SON

Zulmün âfâtından kurtulamadım
Deli – dolu akan seller içinde
Vuruldu mehenge, tartılamadım
Rembilden örülmüş teller içinde

Ağarmadı gitti bu kara bahtım
Virâneye döndü uğursuz tahtım
Kaybolsun mezarım, çürüsün lâhdim
Belki Hu!.. çekerim güller içinde

Filvâki, sürmedim ömrümde safâ
Zaten beklemedim kimseden vefâ
Şâyet ırsî ise bu zâlim cefâ
Söz ayağa düşer diller içinde

1

ANA

Sağ-sâlim kıt'ama dühul eyledim
Burda tüm insanlık gülüyor ana,
Yolda köyümüze türkü söyledim
Oğlun vatan için ölüyor ana.

Yatarken, kalkarken boru çalınca
Talimde dağları teslim alınca
Anası oğluna mektup salınca
Hasretlik bağrımı deliyor ana.

Yüzbaşım çok güleç, onbaşım şirin
Kışlamız yüksekte havası serin
Kıymeti büyükmüş kahraman er'in
Beni burda herkes seviyor ana.

Karavana gelir, tayin dağılır
Birerle kol ile sağdan sayılır
ASKER birbirine candan sarılır
Oğlun, Ordu marş'ın biliyor ana.

Top, tüfek kurulur yerli-yerince
Namlular şahlanır mermi sürünce
Üsteğmenim ateş emri verince
Gülleler hedefi eliyor ana.

Ana, bağımızı bu yıl er kazın
Üzümü güzel mi Zeytini Daz'ın
Eşe'mden bahseden mektuplar yazın
Üç günde buraya geliyor ana.

ASKER MEKTUPLARI

OĞLUM

Hacı Durdu yavrum başımın tacı
Mektubun Eşe'ye verildi oğlum.
Hacce, Sultan, Emiş, Zeliha bacı
Gölmekten yerlere serildi oğlum.

Oğlum soranlara hep selâm söyle
Yüzbaşın, çavuşun, onbaşın heyle?
Mektup gecikince itimat eyle
Köycek bu tutumun yerildi oğlum

Bak, sakın sözüme gücenme Durdu
Bu kaygı Eşe'yi yatağa vurdu
İnanki bir günde bin defa sordu
Mektup gelir-gelmez dirildi oğlum.

Çil Mıstık'da sana selâm ediyor
Bizim oğlakları kendi güdüyor
Ümmüs kız bu hafta gelin gidiyor
Hakması, çeyizi derildi oğlum.

Düğün telaşından biraz geç kaldık
Dün, zeytine Daz'a amele saldıık
Üzümün bir kısmın şirelik çaldık
Bağlarbaşı bugün sürüldü oğlum.

Yavrum, gözün aydın bir oğlun oldu
O gün, hısım-garım hep bize doldu
Adını, Kör Aniř zor-zahmet buldu
Çok şükür Murad'a erildi oğlum.

2

ANA

Müjdeli mektubun hemencik aldım,
EŞE'min gül-benzin soldurma ana.
Gendine sırmalı bir cepken saldıım,
Oğlumu uyurken kaldırma ana.

Gız gurbanın olam Tosun'un kızı,
Cepken bir bahane bu ASKER nazı.
Odamdan kaldıttır divanı-sazı,
Sakın hâ Eşe'me çaldırtma ana.

Ana' selamını yüzbaşım aldı,
Onbaşım, çavuşum tekraren saldı.
Şurda izinime kırkbeş gün kaldı,
Hasretlik tez geçer aldırma ana.

Çil Mıstık'a benden çok selam söyle,
Aylığın, yıllığın pazarlık eyle,
Hele, birbuçuk ay muhakkak eyle,
Bir tekiz kesesin doldurma ana.

Sen onu bilmezsin kurnazın biri,
Ümmüs kız sevmiş mi Turtul Bekir'i,
İyice saklayın yağı, ekiri,
Süt için malları yıldırma ana.

Ana, davarları enginde yaydır,
Hükümet ÇAM'ların arada saydır,
Noksanını dikin, bu ay son aydır,
Çoluğa, çocuğa yoldurma ana.

OĞLUM

Eşe'ye saldıgın cepken gelince,
Gelin sevincinden bayıldı oğlum,
Köylü hediyeği senden bilince,
Ünün dört köşeye yayıldı oğlum.

Kaynanan duyunca seğirdip geldi,
Kızının yüzünü, gözünü sildi,
Eşe gözlerini açınca güldü,
Çok geçmedi zâten ayıldı oğlum.

Divan ile sazın odandan kalktı,
Eşe senin için bir türkü yaktı,
Çil Mıstık mallara epeyce baktı,
Kaytardığı günler sayıldı oğlum.

Oğlum geçen Cuma ARDIÇLIK yandı,
Köylü yer-yerinden oynadı sandı,
Bence bunu yapan Deli Hasan'dı,
Yem-yeşil ORMAN'a kıyıldı oğlum.

Bu işin üstünde dursan ne çıkar,
Deli: ya cam kırar, ya ORMAN yakar,
AĞAÇ sevgisinden Hasan ne çakar,
Köyün su işinden cayıldı oğlum.

Oğlum, kaybımızı bu kadar sanma,
Gelir-gelmez ÇAM dik, sakın usanma,
Bu leke kalkmazsa adımın anma,
Kocaköy zır-deli sanıldı oğlum.

3

ANA

Beni bu mektupta beynimden vurdun
Herkes delisine darılsın ana.
Yangın çıkar-çıkılmaz ne güne durdun,
Yaramız tez elder sarılsın ana.

Bu günah, bu ayıp yetişir bize,
Kim vermiş kibriti sağır dilsiz?
Otuz milyon güldü bu yüzden size,
Teker teker köyden sorulsun ana.

Kaynım, İşletmeye mürâcât etsin
Yanında, Ökkeş'de beraber gitsin
Davarları satın o iş de bitsin,
Yeniden bir düzen kurulsun ana.

Bu durumu evvel anlaşıp köyde,
Sonra, müdüre var istîdâ eyle,
Davar satımını muhakkak söyle,
Tek, Tosun'un Kızı yorulsun ana.

Ana kurban olam ihmallik etme,
Kâyeyi almadan bir yere gitme,
Bu işte rastgele fikir yürütme,
Köycek bir karara varılsın ana.

Orman İşletmesi bütün dağları
Mor sünbüllük etti viran bağları
Eşe'yle eritin tere yağları
Ben gelene kadar durulsun ana.

OĞLUM

Bu işte ananı suçludur sanma
O da senin kadar sıkıldı oğlum.
Sakın el sözüne inanıp kanma
Tepeye güçlkle çıkıldı oğlum.

Zaten geç vakitti itler ürüdü
Birde baktım köyü duman бүrүdü
Uyanır, uyanmaz millet yürüdü
Ardıçlık kör yola yakıldı oğlum.

Dün Ökkeş'i alıp Maraş'a gittim
Müdüre durumu aynen arzettim
İnan ki utanç'tan eridim bittim
Bir aralık benden bıkıldı oğlum.

Adam haklı yere biraz bağırdı
Tosun'un Kızı'na bu yük ağırdı
Sonra, telefonla şefi çağırdı
Yine de işime bakıldı oğlum.

Bu gün ARDIÇLIK'tan yanık çektiler
Yerine binlerce FİDAN diktiler
Mejdâlı bayıra TOHUM ektiler
Hudut kazıkları çakıldı oğlum.

Oğlum su yetişti köy meydanına
Telefon çektiler Mihman Hanı'na
ARDIÇLIK Belinin ak gerdanına
Zümrüt gerdanlıklar takıldı oğlum.

4

ANA

ARDIÇLIKBELİ'ne dikilen çamlar
Vatanın göğsünde çiçektir ana.
O yüze geçmesin gayrı çobanlar
Daha bu fidanlar bebektir ana.

Kökten oynamaya gelmez mi gelmez
Bir çocuk misâli ağlarsa gülmez
ORMAN kıymetini hayvanlar bilmez
Bu, ilme dayanan gerçektir ana.

Sığıra, sıpaya dikkat eyleyin
Bütün çobanlara bir bir söyleyin
Şeriat emrini biraz dinleyin
Bu bir emir değil dilektir ana.

Ölen ölmüş zâten, sözüm sağılara
Göz, kulak halketmiş Mevlam kullara
Bence bu ağaçlar çıplak dağlara
Al üstüne yeşil gömlektir ana.

Ana, müsaitse eğer imkanlar
İbretten ders alır ârif insanlar
Tabiri caizse bu körpe ÇAMLAR
Zemîni süsleyen çiçektir ana.

OĞLUM

Ailecek mektubuna sevindik
Dileğin yerine gelecek oğlum.
Evvel ALLAH, sonra sana güvendik
Koca köylü artık gülecek oğlum.

AĞACI baban da çokca severdi
Kara davar idi başlıca derdi
Hatta bu hususta fetvâ da verdi
Bir mümin bunları bilecek oğlum.

Yaş AĞAÇ kesenin günahı çoktur
İnsan hasta olur, yetişir doktor
Balta yarasına çare de yoktur
Darbeyi yedi mi ölecek oğlum.

İnsandan farksızsa AĞACIN canı
Yaş AĞAÇ kesenin bozuktur kanı
En iyisi bence böyle insanı
Hükümet kütükten silecek oğlum.

Oğlum, biz âniden verdik kararı
Köycek göze aldık kârı zararı
Mıstık satmak için bizim davarı
Bu sabah nahırdan bölecek oğlum.

5

ANA

Davar satımıyla ilgili karar
Otuz milyon TÜRK'e hizmettir ana
Böylece; tarihe karıştı davar
ORMAN vatan için ziynettir ana.

ASKER OCAĞINDA belledim bunu
Nice bir işlendi derste bu konu
Benim için heder etme uykunu
ASKERLİK bilene nimettir ana.

Uyku, ekmek yemek hepsi yerinde
Misk-i anber kokar ASKER terinde
Umûmî teftiş var ayın birinde
Askere sılası gurbettir ana.

Yukarda da dedim hakikat böyle
Deveme Yunus'u barıştır köyle
Mızımız'ın Ali'ye çok selam söyle
Küskünlük bir nev'i cinnettir ana.

İzine gelmeme koyma bu işi
Sen iknâ edersin tamam Memiş'i
Hemen Maraş'a sal, eke Devrişi
İşi karıştıran İzzet'tir ana.

OĞLUM

Davarın köküne hu! dedik amma!
Mesele bununla bitmiyor oğlum.
Bir havadisim var sakın huylanma
Mıstık kuzuları gütmüyor oğlum.

Oldu-bitti fırsat gözler bu çoban
Hiç sevmezdi bunu rahmetli baban
Sen benim yerimde, olsan ne yapan?
Şartlarımı kabul etmiyor oğlum.

Ben de ona kızıp bir kısmın sattım
Geriye kalanı nahıra kattım
Aynı gün yörepte Mızımız'a çattım
Memiş'e pek gücüm yetmiyor oğlum.

Ayrıca, Yunus'a veryansın ettim
Bir ara kendine senden bahsettim
O anda durumu hemen farkettim
İzzet bedava el, öpmüyor oğlum.

Oğlum aynen böyle köyün ahvâli
Bir kaygı içinde bazı ahâli
Esef Kâye bu yıl keklik misâli
Okrası kızmadan ötmüyor oğlum.

6

ANA

Çil Mıstık'a gücenmene lüzum yok
Varsın kuzuları gütmesin ana.
Açıkcası benim onda gözüm yok
Mıstık'la biten iş bitmesin ana.

Bize çoban, kendine de sürü çok
Demekine bu yıl onun karnı tok
Bu devirde çalışana yokluk yok
Yeterkine hile etmesin ana.

Ana, kuzuların artanın satma
Acele çoban tut nahıra katma
Her olur-olmaza rastgele çatma
Sakın ha gücüne gitmesin ana!

İş alevlenirse çok kötü olur
Arananlar, arıyandan tez bulur
Hâdisede müzevirler kaybolur
İzzet el öpmeye yetmesin ana.

Git durumu anlat öğretmen beye
Meydan verdirtmesin bir hâdiseye
Bu seçimde görür o Esef Kâye
Varsın dört ay daha ötmesin ana.

OĞLUM

Gözün aydın Durdu müjdemo yolla,
Bir yara vaktinde sarıldı oğlum
Öğretmenle birlik olunca Molla
Aynı gün karara varıldı oğlum.

İhtiyar heyeti işi farkettiler
Öğretmen İzzet'e çok söz sarfetti
Aynı gece İzzet köyü terketti
Milletin çiçeği yarıldı oğlum.

Esef dize geldi işler yolunda
Murat dış çıkarttı ayın onunda
Dün yine görmüşler dere boyunda
Kaynanan Eşe'ye darıldı oğlum.

Şimdi beni dinle, o husus ayrı
Tamamen gelişti FİDANLAR gayri
ÇAMLARA çok güzel bakmış ki Hayri
Rekor bizim köyde kırıldı oğlum.

Adam boyu oldu şimdi FİDANLAR
Yeter ki değmesin ona insanlar
Bizi soranlara bol bol selamlar
Bu işte yorulan yoruldu oğlum.

ANA

Duydum ki koca köy el-ele vermiş
Nizahlı malları bölmeli ana.
Çok şükür ki köylüm murada ermiş
Artık bundan böyle gülmeli ana.

Bülbül bile gidip gülünde öter
Kolay değil anam gam ile keder
İspiyoncuları kör şeytan güder
Ârifin kadrini bilmeli ana.

Velhâsıl mı ana dikkatli olun
Köyün yol işine bir çare bulun
İşi bitti sanma fedakâr dulun
Asvalt köyüme dek gelmeli ana.

Hatta, vâli beye durumu yazın
Cevap alır-almaz yörebi kazın
Hükümet açmışken kesenin ağzın
Ali Kayası'nı delmeli ana.

Ana, yol bitince bir düğün kurdur
Bu düğünde çifte davullar vurdur
Benim VATAN için düsturum şudur;
Ölünecek yerde ölmeli ana.

OĞLUM

Köyümüzde neş'e haddini buldu
Bizi düşünmene lüzum yok oğlum
Bir hastalık geldi armutlar uldu
Bu yıl bağlarda da üzüm yok oğlum.

Keklik Bayırı'na orakcı girdi
Memidik Aliler harmanı sürdü
Hacce kız borcunun bir kısmın verdi
Hak sahibi kula sözüm yok oğlum.

Geriye kalanı kışın verecek
Kardeş TABUR bize yardım edecek
Murad annesiyle bağa gidecek
Benim sabretmeye özüm yok oğlum.

Bu gün keratayı bindirip saldım
İnankine Durdu yalınız kaldım
Bir ara hırsımı Eşe'den aldım
Halbuki geline yüzüm yok oğlum.

Oğlum kağıt bitti kınama beni
ALLAH'a emanet ederim seni
Parasız koyma ha yavrum keseni
Benim dünyalıkta gözüm yok oğlum.

8

ANA

Bu gece âniden kuşandı ORDU
Ölmek var, dönmek yok bilesin ana
Cepheden cepheye koşarken Durdu
Yaşlı gözlerini silesin ana.

Dedim ya, ağlamak fayda sağlamaz
Vatanını seven ana ağlamaz
Taktîrin yolunu tedbir bağlamaz
Yeterkine MEVLÂ dilesin ana.

Köyümüze duyur şahlansın erler
Hamle sınıdıkca titresin yerler
Belki bana "hani Murad'ın" derler
Oğlum da alıp gelesin ana.

Eşe'me selam ve sevgimi söyle
ŞANLI ORDUMUZA duâlar eyle
Cephede buluşak Kocaköylüyle
Dilerim ALLAH'tan gülesin ana.

Ana ilk gurubu acele seçin
Candan gayrı bütün maldan vaz geçin
MEHMETCİK misâli bu vatan için
Herkes kılıcını bilesin ana.

OĞLUM

Millet bir gecede seferber oldu
ALLAH'ını seven vuracak oğlum.
Eli silah tutan ŞUBE'ye doldu
Kim demiş ki anan duracak oğlum.

Ben kadınıym diye hor görme Durdu
Düşmana çiğnetmem bu ANAYURDU
Şu anda bir emir alırsa ORDU
Şafakla menzile varacak oğlum.

Daha doğrusu mu, yarını bekle
Kimse uğraşamaz KAHRAMAN TÜRK'le
Bu kez de tarihe bir destan ekle
MİLLET bunu sizden soracak oğlum.

Aksi halde benim adımlı anma
Bu TÜRK DÜĞÜNÜNDEN sakın usanma
Yediğin kurşundan ölürüm sanma
Melekler yaranı saracak oğlum.

Oğlum, zafer bizim peşin gülesin
Sağ olursan eğer tezce gelesin
MEHMETCİK azmetti bunu bilesin
Düşmanı gedikte kıracak oğlum.

9

ANA

Dün gece yarısı alarım vurdu
ASKER birden bire uyandı ana.
“VUR!” emri alınca bir anda ORDU
Olanca gücüyle dayandı ana.

Bu demde ASKER'e “Süğü tak!” dendi
Bir de baktım jipten bir Paşa indi
“Vurun evlatlarım” deyince kendi
Birden-bire hava bulandı ana.

YARADAN aşkına vurduk da vurduk
Kimini öldürdük, kimini yorduk
Düşman bağlarına karargâh kurduk
Yadeller al kana bulandı ana.

Karanlık bastı mı harp yavaşlıyor
Şafakla beraber tekrar başlıyor
TÜRK mermisi düşman eti haşlıyor
Dedim ya hep kolları sıvandı ana.

Ana, harpte ASKER, vurur, vurulur
Ben saklasam bu iş yine duyulur
Eğer ağlarsanız canım sıkılır
Göğüs kemiklerim ufandı ana.

OĞLUM

Geçmiş olsun Durdu, bize naz satma
Asker olan vurur, vurulur oğlum
Sana son sözüm şu, işi uzatma
İnsan yata yata yorulur oğlum.

Ölüm döşeğinde olsan da bile
Silkinip vurmazsan yine nâfile
Kel karga tünerse şayet bu gül'e
TÜRK MİLLETİ sana darılır oğlum.

Çok dikkat et oğlum, erkence davran
REVİR'de yatmayla kovulmaz düşman
Dev gibi kükreyip vurduğun zaman
Boz-bulanık seller durulur oğlum.

Can alıp verirken şu anda ORDU
Erkek olan kalkıp korur bu YURDU
Muzaffer olupta gelmezsen Durdu
Kocaköylü sana kırılır oğlum.

Oğlum, son sözümü söyledim sana
Sakın kaygı etme bizlerden yana
Kötü söyletirsene eğer babana
HAK indinde bir gün sorulur oğlum.

HEMŞİRE HANIM

Bu VATAN uğruna düşen ŞEHİTLER
CENAB-I MEVLA'ya ermeye gitti
Ön safta çarpışan bazı YİĞİTLER
CENNET'i âlâya girmeye gitti.

Takdir-i ilâhî böyleymiş meğer
Pek yakında Durdu köyüne döner
Diğer GAZİLERİ sorarsan eğer
ZAFER güllerini dermeye gitti.

Durdu'yu hoş tutun köye varınca
Her şeyi anlatır zaten sorunca
Velhasıl hemşire savaş durunca
Herkes kendi bağın sürmeye gitti.

Ekim gelip çattı aman ha aman
Harcanmaya gelmez bu sıra zaman
Bir birinden üstün nice KAHRAMAN
Müjde haberini vermeye gitti.

Nihayet DURDU'da taburcu oldu
O anda İstasyon hıncahınç doldu
Hemşire, oğlunuz yola koyuldu
Herhalde sizleri görmeye gitti.

3. Bl. Komutanı Kdm. Yzb.

BOMBOŞ

BOMBOŞ

Sakın, hâkir görmeyin bomboşum diye
Bir bakıma nice dağlar da bomboş...
Bizzat tesbit ettim bunu vaktiyle
Tarihi selbeden çağlar da bomboş...

İddiam yok ama gerçektir konu
Kendi köyümdeki bağlar da bomboş...
Şu anda isbata hazırım bunu
Nice benim gibi sağlar da bomboş...

DİNÎ VE TASAVVUFÎ ŞİİRLER:

MİRAC

Allah'ın sevgilisi
Ya Muhammed Mustafâ
İki cihan Nebî'si
Ya Muhammed Mustafâ

Dünyâya nurlar saçtın
İslâma çığır açtın
Allah'a doğru uçtun
Ya Muhammed Mustafâ

Hem mi'racda buluştun
Sessiz sözsüz konuştun
Tekrar arza kavuştun
Ya Muhammed Mustafâ

Namaz beş vakit oldu
Gönüller zevkle doldu
Bu yol en doğru yoldu
Ya Muhammed Mustafâ

Sensin en son Peygamber
Bütün âleme rehber
Her gün Allahüekber
Ya Muhammed Mustafâ

İSHAK KUŞU

Aynı günün gecesinde
Bir ses bana kalk kalk diyor
Bu sesin her hecesinde
İshak kuşu Hak Hak diyor

Herkes dalmış kan uykuya
Kuyular susamış suya
Yönümü döndüm ki aya
Göz yaşıma ak ak diyor

Bitmiş gecenin yarısı
Bülbüle benzer sarısı
Gönlümdeki aşk ağrısı
Her vuruşta tak tak diyor

Her nedense ölmüş kinler
Herkes gelen sesi dinler
Minâreden müezzinler
Aç gözünü bak bak diyor

Burcu burcu kokuyor gül
Zikre dalmış moruş sümbül
Hak kuşuna garip bülbül
Çok çektirme yak yak diyor

YİTİRDİM

Gönül bağım harap oldu
Ben beni bende yitirdim
Beni bir başkası buldu
Geceyi günde yitirdim

Gelip gidip aradılar
Öve öve karadılar
Boy aynada taradılar
Boynumu ende yitirdim

Bu gün düne, dün bu güne
Herkes gele bu düğüne
Hakka kul olan öğüne
Vücudum tende yitirdim

SİR

Şu hayat sırrını bilen görmedim
Son demde fikrimi yorup duruyor
Bir aklıbaşında gülen görmedim
Herkes birbirinden sorup duruyor

Ne belli bir müddet ne mîad tanır
Her şeyi kiralık bir eşyâ sanır
Daima vaktinden evvel uyanır
Yine zembereği kurup duruyor

Hele son zamanda habersiz çöktü
Sakalım ağarttı saçımı döktü
Selvi – söğüt gibi belimi büktü
Vallâhi hiç yoktan vurup duruyor

NASİHATLER – ŞİKAYETLER:

DÖRTLÜK

Ben ağlarken sus deme, sussam bile gülemem
Çünkü felek neşterin derin vurdu kalbime
Gözüm yaşı sel oldu sil desen de silemem
O an bence bir resim işte taktım albüme

İBRET

Bir çoban ateş yakmış
Geriye çıkıp bakmış
Çoban korkup kaçarken,
Ceyhan nehrine akmış.

Hava birden kararmış
Fidancıklar sararmış
Aynı çoban daima,
Bu ormanı yayarmış

Çoban ettiğin bulmuş
Deyneğiyle kaybolmuş
Yangın olduğu sene,
Ürün bile az olmuş.

Ekin susuz kalınca
Bir de poyraz çalınca
Hep köylüler aykırış
Bundan ibret alınca.

HAYAT

Hayat nedir bilen var mı cihanda
Hîle hurda dolu bu boş âlemi?
Buna dâir âyet yok mu Kur'an da
Benim nazlım bu zalime köle mi?

Çile çeker nice bağı yanıklar
Sükût etmiş korkusundan tanıklar
Bîçare Neyzen'ler mazlum Nâmık'lar
Bu mesele hakikat mı, hîle mi?

Bazıları gelmek için everler
Bazısını geldi diye döverler
Hayat seni elgördülük överler
Bu övgüler harmana mı, göle mi?

Az çekmedim amma yine çok şükür
Fırsat kolladıkça eylerim zikir
Kusuruma bakman benimki fikir
Bu sıra çektiğim sanki çile mi?

RÜYA

Dünyaya gelmişim bir sabah erken
“- Evlât atasına çeker” dediler
Gelmişten, geçmişten sohbet ederken
“- Ağlama gül, bülbül öter” dediler

Dedim bülbül öter, güller ne yapar?
Dediler “- Bu güller bülbüle tapar”
Dedim koncasını acep kim satar?
“- Bülbüle sor onu, şeker” dediler.

Dedim ben yabancı, sizler buralı
Dediler “- Burada her şey paralı”
Dedim hep bu yüzden bahtım karalı
“- Kurcalama evlât, kader” dediler.

Dedim kaderlerin hepsi mi böyle?
Dedi ki birisi “- Gel otur şöyle”
Dedim, Allah için doğruyu söyle
“- Yemin verme oğul, yeter” dediler.

Dedim, bizde yemin âdet olmuştur
Dediler “- Arıyan mutlak bulmuştur”
Dedim, bu çiçekler neden solmuştur?
“- Bahçivan diktiğin söker” dediler.

Dedim, son zamanda buluşlar arttı
Dediler “- Bir bayat tazeyi sattı”
Dedim, temelini esas kim attı?
“- Atan atmış ama, çöker” dediler.

Dedim, devir döndü millet azıyor
Dediler “- Kitapta aynen yazıyor”
Dedim, bu yolcular bazen sızıyor?
“-En öndeki gurup içer” dediler.

Dedim, bu gurubun başkanı nerde?
Dediler “- Geçen gün düştü bir derde”
Dedim, tesir etmiş olmasın ferde?
“- Bu dert dertlisini, seçer” dediler.

Dedim, seçilenler çekip gider mi?
Dediler “- Yanmıyan ocak tüter mi?”
Dedim, bu iş böyle devam eder mi?
“- Kıyamete kalmaz biter” dediler...

GELİNCİK

Yeter sitem ettin divâne bülbül
Gelincik dalıma kondu da geçti
Hâdiseye şâhit menekşe, sünbül
Gülün kokusuna kandı da geçti.

Doğan kovalamış bana zor geldi
Bu kahrın bağrımın başını deldi
Aklını fikrini yine kim çeldi?
Göz – göze gelince dondu da geçti.

Sakın ortalığa bu sözü saçma
Gönlümü mahvetti sığığın saçma
Sen sana gel yahu bu fikrin saçma
Bîçâre kor gibi yandı da geçti.

Yapraklarım gördü olup biteni
Yeter körükledin yanıp tüteni
O, eskiden beri sever dikenini
Son demde adımını andı da geçti.

ERENLER

Suçlular suçunu inkâr etmesin
Doğru söyliyene kızan çoğaldı
Herkes bir baş üstü çekip gitmesin
Şöhret vâdisine sızan çoğaldı.

Eli kalem tutan şâir kesildi
Hakkı savunanlar bir bir ezildi
Yirminci asırda çok şey sezildi
Nesir gibi şiir yazan çoğaldı.

Başı boş bir âlem dönüp duruyor
Bilen bilmiyenden akıl soruyor
Fikir dallarının kökü kuruyor
Gövde de baş diye kazan çoğaldı.

Karacoğlan, Mevlâ'sına erince
Koç Köroğlu kır atını sürünce
Ermeni türkçesi revaç görünce
Vallah billah ordu bozan çoğaldı.

Unutuldu şimdi göçüp gidenler
Filiz vere vere battı dikenler
Kalkın artık kalkın behey erenler
Yunus Emre gibi ozan çoğaldı.

YOKLUK

Sırrımı kimseye vermedim amma
Çok çirkin dokundun telime yokluk
Ben başkası gibi evmedim amma
Yıldırım düşürdün belime yokluk.

Allah aşkı için yakamı bırak
Kınama garibi sılâm çok ırak
Borç senedim varsa getir kırdırak
Ben gitmem de nasıl kelime yokluk.

Yeteri bilersen defol yanımdan
Gel, bu sene beni çıkart aradan
Artistleri yoklakine sıradan
Beleş seyredesin filime yokluk.

Aklı batasıca birazcık düşün
Hattâ, Beyoğlu'nda bir eve taşın
Garibin belâyâ koyarsan başın
Hasret kalmaz mıyım gülüme yokluk.

OF!...

Kimi yazma diyor, kimi yaz diyor
Kalem meşgul fikir âşık neyleyim.
Kimi bu çok diyor, kimi az diyor
Köprü engin seller taşık neyleyim.

Kimi susma diyor, kimi sus diyor
Kışta kıyamette pozu neyleyim.
Kimi kalk be! diyor, kimi pus diyor
Kaval ötmez oldu yozu neyleyim.

Kimi yürü diyor, kimi dur diyor
Kan beyne sıçradı alı neyleyim.
Kimi sıkma diyor, kimi vur diyor
Küheylan olmazsa nalı neyleyim.

Kimi yazık diyor, kimi yok diyor
Kapkara kararmış huyu neyleyim
Kimi görme diyor, kimi bak diyor
Maksatlı yollanan toyu neyleyim.

Kimi övme diyor, kimi öv diyor
Kemalsiz dilberde yüzü neyleyim.
Kimi dövme diyor, kimi döv diyor
Kirpiği kıskanan gözü neyleyim.

AĞIT

Kurban olam anam düğünüm dursun
Geline söyleyin suyumu vursun
Artık bu düğünü başkası kursun

Kader böyle imiş felek öc aldı
Düğünüm derneğim mahşere kaldı

Yedi yıldan beri eridim aktım
Dertli Kerem gibi türküler yaktım
Daha nişanımı geçen ay taktım

Kader böyle imiş felek öc aldı
Düğünüm derneğim mahşere kaldı

Ölürsem ağıdım okusun eller
Varsın arzylesin hâlimi teller
Ecel haberini getirdi yeller

Kader böyle imiş felek öc aldı
Düğünüm derneğim mahşere kaldı

Ömrümün baharı soldu solacak
Eşim dostum namazımı kılacak
Gelin duvağı da kefen olacak

Kader böyle imiş felek öc aldı
Düğünüm derneğim mahşere kaldı

Doktor boşa geldin yanımdan kalkma
İğne kâr etmiyor canımı yakma
Artık vakit tamam kusura bakma

Kader böyle imiş felek öc aldı
Düğünüm derneğim mahşere kaldı

Söyleyin de anam gelsin yanıma
Kıydı bu zalım dert benim canıma
Ana, selam söyle gelin hanıma

Kader böyle imiş felek öc aldı
Düğünüm derneğim mahşere kaldı

EVLAT

Bu fahişelere kanmayasın ha!
Onlar, her şeyiyle yalandır evlât!
Âşık gözüdürler yanmıyasın ha!
Hepsi de aynı cins yılandır evlât!

Bunlar, ekseriya gece sokarlar,
Sakın fırsatını verme ha evlât!
Bir kez dolanmada yere yıkarlar,
Malûm sâhâlara girme ha evlât!

Öyle an gelir ki, özün pay vermez
Dikkat et, insafa gelme ha evlât!
Bu yolda hiç kimse murada ermez,
Kahbe mi göz yaşın silme ha evlât!

Sen – sen ol sır verme, bir kulp takarlar
Çok düşün, unutma, dalma ha evlât!
Bazen ful, bazen da ıtır kokarlar,
Çiçek zannedip de yolma ha evlât!

Sana son sözümdür bu yazdıklarım
Sakın doğru yoldan şaşma ha evlât!
Borçlanıp yiyendir hep kızdıklarım,
Aman... Kaynamadan taşma ha evlât!...

YAVRUM

Hayat nedir, neyin nesi ve neci?
Gidip bunu öğrenmeden gelme ha!..
Bu hususa kızsâ bile deveci
Sen ararken, aranıp da ölme ha!..

Köyüne var, evine sor, ara, bul.
Azmetmesin yeterkine buna kul.
Türk açığı, b're yavrum adam ol,
Benim gibi densizliğe yelme ha!..

VASIYYETNÂMEMDİR

- Oğluma -

Bu dünyâ ne şâhın, ne şahânenin
Hayatta canını yaktırma oğlum
Ben, kurbanı oldum bir bâhânenin
Sırrını kimseye çaktırma oğlum.

Okula git oku, istikbal kazan
Câhilin şerridir iz'ânı bozan
İster mühendis ol, istersen ozan
Toplumda fertleri bıktırma oğlum.

Bu günü, yarını, hepsini düşün
Mevsime dikkat et belki de düşün
Ceket elden gider ilikle düşün
Kendini modaya kaptırma oğlum.

İlmin hududu yok yeter ki çalış
Sabır selâmettir cefâya alış
Bence, küçüklüktür sınıfta kalış
Hocanı nefretle baktırma oğlum.

Fazîlet yurdudur okul kapısı
Nûr – ile harçlanmış onun yapısı
Burada verilir irfan tapusu
Sakın hâ ifrâzen sattırma oğlum.

Bu âlem âtîde mâzi olacak
Kimi kaybedecek kimi bulacak
Lâleler açacak, güller solacak
Hakkı haksızlığa yıktırma oğlum.

Vasiyetim olsun bu sözler sana
Temenni eylerim kâr – eder cana
İsmim zikrolursa mealden yana
Adam ol, arkamdan attırma oğlum...

HEYHAT

Susun susun artık ey garip kuşlar!
Ne bağ ne bağ u bân, ne de gül kaldı.
Belki bir gün her şey yeniden başlar
Şimdilik bülbüller uykuya daldı.

Ne gece, ne gündüz, hayat son buldu
Vâdiler ıpıssız, semâlar bomboş.
Heyhât! bakın işte güneş tutuldu
Artık bence, herkes zilzurna serhoş.

OĞLUM

Şayet darda isen, dardayım deme
Çünkü, düşmanların tez duyar oğlum.
Kesene dikkat et borçlanıp yeme
Hatır muazzezdir el sayar oğlum.

Sakın hâ derdini kimseye yanma!
Her olur olmazın adını anma
Soysuzsa o şâyet aslâ inanma
Sabun gibi bazen dil kayar oğlum.

Hakikat dâima düstûrun olsun
Sen aranma yavrumsun, aranan bulsun
Herkes akrasıyla yola koyulsun
Topalın duyduğun kel yayar oğlum.

Medet umma efradından eşinden
El kuzusun sürüklemeye peşinden
Ne bulursan ya dilinden dişinden
Âşıkın rüyâsın tel yorar oğlum.

Oğlum, şerefine hâlel getirme
Saklamasını bil, sakın yitirme
Şu fânî dünyada vebâl götürme
Felek tekerine el koyar oğlum.

DÂİMA

Herkes mevkisinin kadrini bilip,
Her, olur – olmazı söz etmemeli.
Sohbet gâyesiyle meclise gelip
Fersiz kıvılcımı köz etmemeli.

Madem ki kötü söz tezce yayılır
Onu her mevzûya öz etmemeli
Hissî hareketler mutlak sayılır
Bir fırsat ânında göz etmemeli.

FERİYAT

Kırtlağıma geldi merhamet eyle
Vallâhi billâhi çekemez oldum.
Maksadın ne ise gel, açık söyle
Ben, kendi söküğüm dikemez oldum.

Sana son sözüm şu, menendini bul
Bir hatâ ettimse yanılmaz mı kul?
Gel, sözümü dinle, bu yol çıkmaz yol,
Alevim geçince tütemez oldum.

Dedim ya gel vazgeç, yolumuz ayrı
Zora dayanmıyor garibin bağı
Yaş haddini buldu çekemem gayrı
Çengel takıp beller bükemez oldum.

Bak, ağardı saçım boya tutmuyor
Dert yerini sevmiş, kovdum gitmiyor
Benim teknik işe aklım yetmiyor
Şu son demde gönül güdemez oldum.

Kendine gel Güllü, ağlama yeter
Şafak söktü şimdi horozlar öter
Benim derdim seninkinden bin beter
Her olur – olmaza dökemez oldum.

EL AMAN

Bîre zâlim felek yeter yandırdın
Ah ü zârım arşa çıktı el aman.
Bir bülbül misâli gülde kandırdın
Can bile cânandan bıktı el aman.

Nicedir ağlarım göz yaşım dinmez
Gönül havalandı in derim inmez
Kahrolası şu aşk her kalbe sinmez
Beni bir lâhzada yıktı el aman.

Dert yaktı sînemi çekerim ölmem
Safaya hasretim yıllardır gülmem
Süâle luzum yok, ben bir şey bilmem
Hayat binbir dersten taktı el aman.

Sana kaldı Yâ Rab bilcümle işim
Kalmadı dermânım çürüdü dişim
Zannetmem cihanda bulunsun eşin
Gönül bir dildâra aktı el aman.

ZÜLKADİROĞLU'yum ahdim felekte
Dermânım kesildi kaldım dökekte
Emânetim dursun ağyar, melekte
Beni bile bile yaktı el aman.

MİLLÎ VE HAMASÎ ŞİİRLER:

HAZIR OL!..

Davran ey Mehmetcik hay hay günüdür
Kıbrıs'la Girit'i saralım bu gün.
Harbin esas adı; Türk düğünüdür
Allah Allah deyip vuralım bu gün.

Oniki adalar hesaba dâhil
Midilli yağmak Atina sâhil
Târih karar versin kim imiş câhil
Ege'yi sel gibi yaralım bu gün.

Tural baba bırak kükresin erler
Hamle sınıdıkça titresin yerler
Bize, Mehmet oğlu Mehmetcik derler
Bizans çanlarını kiralım bu gün.

Ne patrik koyalım ne patrikhâne
Papası, kupası hepsi bâhâne
Yetmez mi bunların yediği nâne
Esaslı hesabı soralım bu gün.

Selânik'de kılak sabah namazın
Kılınçtan geçirek ördeğin kazın
MUSTAFA eline almışken sazın
Pindus'ta karargâh kuralım bu gün.

KIBRIS'A MEKTUP

Nalbant başı acele tut elini
Şimdi kır atıma nal isterim nal.
Kıbrıs'tan verilen imdat telini
Hücum mânasında al isterim al.

Menzilim Kıbrıs'tır demedi deme
Bu gece muhakkak tel ver edeme
Sırmalı abasın giydir çeteme
Belinde kılınçtan şal isterim şal.

Oğluna hakkını helâl et ana
Baba otağını çok görme bana
Gavırın ettiği tak dedi cana
Akdeniz üstünde sal isterim sal.

Bu acı içimden çıkmalı bu gün
Nâmert değillerse kurak bir düğün
Ey! papaz yiğitsen tarihle öğün
Kıbrıs'ı Türklere mal isterim mal.

Eğer unuttunsa babamla beni
Daha ne oldu ki hâdise yeni
Bu defa denize dökerken seni
Süpürge yerine dal isterim dal...

TÜRK ANASI OĞLUNUN MEZARI BAŞINDA

Oğlum:

Sen eskiden canlı, mert ve cesurdun
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.
Her nişan aldığın avı vururdun
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Hele söz verdin mi geri dönmezdin
Dâima yükselir aslâ inmezdin
Ateşliydin yavrum, yanar sönmezdin
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Atına bindik de sanki uçardın
Ülkeden ülkeye hiddet saçardın
İstedığın yerde Bayrak açardın
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Hiç unutmam bir gün; bir nâra attın
Bir andaeledin düşmanın hattın
Duydum ki silâhın Azak'da çattın
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Engel bilmezdin ki sürüp geçerdin
Aşkın şarabını dolu içerdin
Kılıncın elinde kelle biçerdin
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Bir gün şu dökük de atına bindin
Zafer zafer diye haykıran sendin
Sonra salık aldım ta! Çin'de indin
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Târihe bunların çoğun yazdılar
Sonra nesil döndü birden sızdılar
Şimdi ise yavrum yine kızdılar
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Netice, lokmayı çiğniyen yuttu
Oynayandan fazla seyreden uttu
Bereket, cepheyi adaşın tuttu
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

Mehmedim kabrinde müsterih uyu
Şimdilik kalmadı eski cenk huyu
Vatan yarım ada, aslı Türk soyu
Tıpkı baban gibi yiğit Mehmedim.

TÜRK OĞLU MEZARINDAN ANASINA SESLENİYOR

Ana:

Seni dinliyordum sabahtan beri
Benim bundan geri oğlum kızım yok.
Er olan meydanda siler kan teri
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Demek ki çöllerde boşa yanmışım
Ya, böyle ahfâda nasıl kanmışım
Meğerse bunları evlad sanmışım
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Geceli gündüzlü kılınç salladım
Vatan millet için gövde dalladım
Şan ve şerefimle ülke kolladım
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Yıllarca direttim yakışır tarzı
Nice bir titrettim küre-i arzı
Rab'bim için kıldım beş vakit farzı
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

İran, Irak, Mısır sıraya dizdim
Yağız leventlerle ülkeler gezdim
Evlad, ayal için canımdan bezdim
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Çin'i Hindistan'ı geçtiğim zaman
Cezayir'i sardı bir kesif duman
Mâdem zayıflamış bunlarda îman
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Bu çizilen hudut Azak'da biter
Azak'dan beride bir duman tüter
Bence, bu mevcut hal, bir yevmülbeter
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Mehmet ölü değil, azdan çok anlar
Belki de birazdan vuracak çanlar
Söyle mezarıma gelmesin onlar
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

Ana, sen onlara şu sözü duyur
Bir esrarkeş bile bundan az uyur
Artık mezarıma yalnız sen buyur
Benim bundan geri oğlum kızım yok.

GÜZELLEMELER

GÖNÜL

Bu günler de gönül kuşum
Daldan dala gezer oldu
Demek ki ben mahvolmuşum
Can bedeni üzer oldu.

Gönül artık bırak sazı
Hatır için gütme nazı
Ben bilirim elin kızı
Meseleyi sezer oldu.

Hazırlık gör hemen güzden
Kurtulalım kötü sözden
Mustafa da hep bu yüzden
Öz canından bezer oldu.

DÖRTLÜK

Maraş, Türkiye'nin kalem kaşdır
Maraş, Türkiye'nin köşe taşdır
Maraş tarihleri inşâ ettiren;
Koca Sinan'ların ustabaşdır...

DÖRTLÜK

Kız, o pembe yanaklar elma mıdır al mıdır?
El atıp da çektiğin meyve midir, dal mıdır?
Kusurumu başıyla “Göz görür, gönül ister”
İki göğsün arası, arı mıdır, bal mıdır?..

DÖRTLÜK

Denize bak denize ay denizi öpüyor
Ay denize sarılmış dudakların söküyor
Bakın bakın şu kıza hoyratmış mâvi melek
Ayın ince belini incitmeden büküyor.

ÖZENİR

Güllere bezenmiş şu kıza bakın
Seher vakti esen yele özenir
Yâ Rab bu dilberden kulunu sakın
Binboğa'dan gelen sele özenir.

Beni benden etti gülen gözleri
Yüzünde yüz bulmuş gamze izleri
Alışar elması gibi yüzleri
Dudaktan ziyâde dile özenir.

Demek ki yaramış Maraş'ın suyu
Servi dal misâli gelişmiş boyu
Ta'biri câizse peri'nin huyu
Mızrap'tan ziyâde tele özenir.

Hep âşık diyorlar buna uyana
Deli gönül buna nasıl dayana
El ne derse desin bu kızdansa
Burcu burcu kokan güle özenir.

DERTLİ ÇOBAN

Aman felek sözüm sana
Ne babam var ne de ana
Kaçtı inek gitti dana
Dertli çoban ağlar şimdi.

Hâl bu iken düştüm dile
Türkü yaktım gonca güle
Kaderimmiş zahir çile
Dertli çoban ağlar şimdi.

Nazlı kuzum kurt mu yedi
Eller neler neler dedi
Söze sahip oldu kedi
Dertli çoban ağlar şimdi.

Ben mededi kimden umam
Virân – oldu şimdi yuvam
Dünyâ bana köklü haram
Dertli çoban ağlar şimdi.

Felek beni derde saldı
Del'eyledi aklım aldı
Uğursuz tel devre çaldı
Dertli çoban ağlar şimdi.

Ciğerime hicran doldu
Tomurcukken gülüm soldu
Bilmem bana böyle n'oldu
Dertli çoban ağlar şimdi.

Derde çâre bulamadım
Teller kırık çalamadım
Beş vaktimi kılamadım
Dertli çoban ağlar şimdi.

Gözüm yaşı böyle aktı
Hâl ahvâle kanca taktı
Aşk odumu şevki yaktı
Dertli çoban ağlar şimdi.

ELİF

Şu garip gönlümü çaldın çalalı
Yerimde, yurdumda duramaz oldum
Aklımı başımdan aldın alalı
Ben – beni kendimden soramaz oldum.

Rasgelen hâlimden şüphe seziyor
Adım destan oldu dilde geziyor
Yaram günden güne köklü azıyor
Gönül merhemim yok saramaz oldum.

Divâneye döndüm gel etme yeter
Bu öyle bir dert ki betterden better
Yandım artık Elif dumanım tüter
Çerçilere bile yaramaz oldum.

Artık yeter çektim neylersen eyle
Aramızı açma koca bir köyle
Dahasın çekemem son sözün söyle
Sensiz bir karara varamaz oldum.

Elif, beni yaktın bâri sen yanma
Sakın el sözüne inanıp kanma
Eskiden uçara sıkardım amma
Şimdi yerdekini vuramaz oldum.

Bu gün seher ile beklerim seni
Kulun kölen olam gel üzme beni
Allah güldürür mü yâre küseni
Ben bu sıra seni kıramaz oldum.

Kız Elif, Mustafa'n çok çekti taman
Ömrümü çürüttü bir hayli zaman
Vicdan merhamet et artık el'aman
Elin kızlarına yaramaz oldum.

GAVIRIN KIZI

Çektirdiğin çile sînemi deldi
Gel hâlîmi bir gör gavırın kızı
Ellere güldüğüm başıma geldi
Gel hâlîmi bir gör gavırın kızı

Hani o verdiğin cilâlî sözler
Ağzımı kavurdu sunduğun közler
Çoktan hassasını kaybetti gözler
Gel hâlîmi bir gör gavırın kızı

Sular ateş oldu soğuma bilmez
Dertlinin göz yaşın kimseler silmez
Çok çekti velâkin ne acep ölmez
Gel hâlîmi bir gör gavırın kızı

Hayat ölüm, ölüm hayat kokuyor
Dert, sînemi tezgâhında dokuyor
Arada, sırada bir mil sokuyor
Gel hâlîmi bir gör gavırın kızı

Sen gittin gideli bir kez gülmedim
Kalbimdeki resmi hâlâ silmedim
El sözüne kanma daha ölmedim
Gel hâlîmi bir gör gavırın kızı

KUŞUN DİLİNDEN

Bir gün, bir avcıya hedef olmuşum
Güm! deyince tüfek ciğerim yandı
Nice sonra bir çamlığa konmuşum
Kanadım gövdeme zorca dayandı

Garip garip öttüm nice bir zaman
Fayda sağlamadı gurbette aman
Dallar yay misalî, gövdeler keman
Konduracağım fidan kana boyandı

Bu durumdan ancak korucu anlar
El – elden tutuşmuş sanki fidanlar
Ne ister acabâ bizden insanlar
Beni ilk gören çam baltacı sandı...

LEYLÂ

Ne vermeli Leylâ bu sitemine
Gören olur, duyan olur, söz olur.
Ver ha ne zorlarsın beni yemine
Gören olur, duyan olur, söz olur.

Kim ne derse desin inanma ele
Beni benden etti bu zalım çile
Biraz daha sabret, dokunma tele
Gören olur, duyan olur, söz olur.

Aşkın kendine has özelliği var
Pâdişahın kızın çobana yakar
Birazcık yavaş ol adımız çıkar
Gören olur, duyan olur, söz olur.

Aşk, mecnuna servet, âşıklara şan
Koncasına bülbül, bülbülüne can
Issızda buluşak aman ha aman
Gören olur, duyan olur, söz olur.

Menekşeler açtı bu kez de yine
Derde yatak oldu gurbette sîne
Çokca yaklaşma ha şeytana cine
Gören olur, duyan olur, söz olur.

YA!..

Dün, yolda bir kıza aşk ilân ettim
Kız, suratın asıp “- İt” demesin mi!
Yanına yaklaşıp şöyle bir ittim
“- Çek elini sersem, git” demesin mi!.

Dedim, güzel olan âşıkın dövmez
Âşıkını döven murada ermez
Şu halime bir bak, bittim der demez
“- Bana of efendim bit” demesin mi!.

Yolunu keserek diz çöktüm ona
Dedim, yalvarırım gel kıyma bana
İşte, şu ahbâbım şâhittir buna
“- Sen onu acele çit” demesin mi!.

Cidden hafifledim bunu duyunca
Âfet çekip gitti yollar boyunca
Bir gün, bir sokakta onu sorunca
Pencereyi açıp “- Hişşşt” demesin mi!.

Dedim, ta! o gündür seni ararım
Rasgeldim dosttan ismen sorarım
Aç kapıyı yoksa, vallah kırarım
“- Çeek ulan postanı diiit” demesin mi!.

ÇİÇEĞİM

Gönlümün bahçesinde bir çiçek bildim seni
Yeşerecek yaprağın, açacak gülün sandım.
Bekle, yine gelirim unuttu sanma beni
Bu aşkın şerbetini tattığım zaman kandım.

Zifiri karanlıktı o günden sonra gece
Zâten güneş doğmadı, gündüzüm sona erdi
Sayıklattın ismini yıllarca hece hece
İnsaf eyle a çiçek yeter çektim bu derdi.

Terennüm ettim aşkın en sonunda güftesin
Issız virânelerin korkunç harâbesinde
Nice sâzendelerle meşk eyledim bestesin
Aşka ihanet eden bir kadının sesinde.

HİCİV VE TAŞLAMALAR:

SONSUZA

Seni sevdim diyerek aşk ile bel bağlattın
Ayrı geçen an için hasretinle ağlattın
Beşik ettin kucağın kollarına sallattın
Meğerse yalanmışım, aldanmışım, bilmedim
Aşkına lânet olsun yıllar yılı gülmedim.

Sanki, bir çocuk gibi ninnilerle aldandım
Nasıl oldu bilmem ki aşkını sahi sandım
Sebeb oldun ey kadın henüz genç yaşta yandım
Meğerse yalanmışım, aldanmışım, bilmedim
Aşkına lânet olsun yıllar yılı gülmedim.

ONLAR VE BEN

İçimdeki duyguyu hiçbir kimse bilmedi
Olur ya, bilmesinler; belki de bilmiyorlar.
Bahtımdaki karayı, bahtlılar da silmedi
Mâlesef işte bu gün onlar da gülmüyorlar.

Kaderin cilvesinden yıllarca el eyledim
Neden, niçin bilmem ki yanıma gelmiyorlar.
Bunlara son nefeste ağıt bile söyledim
Gâlibâ sözleşmişler habersiz ölmüyorlar.

EVET

Bana kimse ne küsüp ve ne de güvenmesin
Haksızlığı gördük de ceffekalem yazarım
Tâki mevzû şah olsa hanedân gücenmesin
Çünkü, iltimas bilmez, ısrarında kızarım.

Sabrın da bir haddi var, ben ne körüm ne sağır
Yeter artık be yâhu! Âşıkı eylemeyin
Kime sanki bu sitem, kime karşı bu kahır
Hakkı susturmak için iftirâ eylemeyin.

SEBEP?..

Yazılan okunmuyor, söylenen dinlenmiyor
Makamlar bozuk düzen, sâzendeler acemi.
Güftelerde ahenk yok, müşteri eğlenmiyor
Bence, bu cilve yersiz bırakın şu sitemi.

Küskün gibi durmayın, kemanıcı kızıyor
Darbukacı avanak, okuyan naz delisi.
Böylesi musîkîyi benim kafam almıyor
Çünkü bu sersemlerin bir çoğu saz delisi...

ÇOBAN SÜRÜSÜ

Bu sürünün başı batsın
Her daldığı bağı yiyor.
Hiç olmazsa gece yatsın
Karanlıkta ağı yiyor.

Dert çoğaldı hep bu yüzden
Yüz bulanlar düştü gözden
Nedip – edip kovsam düzden
Aç kaldı mı dağı yiyor.

Çok acâib bünyeleri
Meçhul yazar künyeleri
Doymadı mı mîdeleri
Koskocaman çağı yiyor.

Tez tanındı pazarları
Kelle biçer hızarları
Dellalvâri yazarları
Tuluk tuluk yağı yiyor.

MESELÂ

Dikkat et, iyi bak, muntazam süslen
Yüzündeki beni leke sanırlar
Şişmansan rejim yap, zayıfsan beslen
Toplumda keyfsizi eke sanırlar.

Hele bu devirde biraz çıktın mı
Düşüşünü bile pike sanırlar
Belli bir sürüde keçi yıktın mı
Mutlakâ damızlık teke sanırlar.

YAHU

Bu ne hal be yahu, bu nasıl âlem
Güzeli çirkinden seçilmez oldu
Değişti şiveler, bozuldu kelimeler
Yollarda serhoştan geçilmez oldu.

Rekâbet yüzünden hır – gürlere arttı
Bir tellal çarşıda pazarı sattı
Hâkim kanâatler süresiz yattı
Sûretâ büyükler küçülmez oldu.

Velhasıl, durmadan öter düdüklere
Modadan eserdir bunca yirikler
Bu devirde bazı entarilikler
Terzide biçilip, dikilmez oldu.

Bu asrın icâbı bu ise eğer
Böylesi icaba her nesil söğür
Aslı kıymetinden düşünce değer
Allah için yemin içilmez oldu.

Mustafa, nicoldu örf ve âdetler
Şerefin yerine geçti servetler
Batal oldu diye eski da'vetler
Kadir, kıymet bile ölçülmez oldu.

KIZ – ANA

KIZ : Ana beni çocuk sanma
Onbeş oldu yaşıma zaman
Babamın sözüne kanma
Onbeş oldu yaşıma zaman

ANA: Ayıp kızım ayıp sana
Böyle laflar etme bana
Vallah söylerim babana
Onbeş yaşta yaş mı imiş.

KIZ: Ana dağıt şu öfkemi
Nasıl kırar babam seni
Hor görme kız ana beni
Onbeş oldu yaşıma zaman

ANA: Daha beter arttı öfkem
Zehir oldu aşıma, köftem
Kız, duymasın bunu Rüstem
Onbeş yaşta yaş mı imiş.

KIZ: Ana, gel merhamet eyle
Bilmemkine usül heyle
Babam gelir – gelmez söyle
Onbeş oldu yaşım taman

ANA: Kız sen kudurmuşsun taman
Ne haltetsin sana anan
Hey gidi hey eski zaman
Onbeş yaşta yaş mı imiş.

KIZ: Ana ben gelin olucum
Bu derde çare bulucum
Gelin olmazsam ölücüm
Onbeş oldu yaşım taman

ANA: Kız, gelin olmaz olasın
Bana ettiğin bulasın
İnşallah evde kalasın
Onbeş yaşta yaş mı imiş.

KIZ: Ana kurban olam sana
Gel bedduâ etme bana
Şu hâlime bir baksana
Onbeş oldu yaşım taman

ANA: Dilin dependen çekile
Ömrün kökünden söküle
Yüzün yerlere döküle
Onbeş yaşta yaş mı imiş.

KIZ: Kız ana gel etme yeter
Bu dert beterden de beter
Dumanım başımda tüter
Onbeş oldu yaşım taman

NİHAYET

Gözlükler mi puslu, görenler mi yok
Kusura, günaha bakılmaz oldu
İmtihan mı kalktı, girenler mi yok
İbretî derslerden takılmaz oldu.

Herkes bir yol tutmuş durmak bilmiyor
Bakarsın neş'eli fakat gülmüyor
Hastamsı duruyor ama ölmüyor
Dertliler dertsiz yıkılmaz oldu.

Bütünler pür hiddet, yarımlar eksiz
Kasalar kapalı meblâğlar çeksiz
Zarlar tebdil olmuş, kamilen yeksiz
Oynatıp utmaktan bıkmaz oldu.

Sorular cevapsız, dudaklar kuru
Mesnetsiz fikirler boğdu dekoru
Yâ Rab, bu milletin nedir ki zoru
İrfan ışıkları yakılmaz oldu.

Her devirde ifrat bir son bulunca
Lâlesi sararıp gülü solunca
Has bahçeye şeddeliler dolunca
Bu işin içinden çıkılmaz oldu.

HEY!..

Bu nasıl çarşıdır, bu nasıl esnaf?
Sermâyesi başka, kârı bambaşka
Bu nasıl insanlık, bu nasıl insaf?
İntizârı başka, zârı bambaşka.

Sözünü etmişken bu mâlum lafın
Taklitleri çıktı eski insafın
Müşteriye kazık atan esnafın
Seciyyesi başka, ârı bambaşka.

DÖRTLÜK

Haksızlar hakkımızı elimizden aldılar
Adalet'le Hürriyet aralıkta kaldılar
Anneleri hücceten hayata vedâ etti;
Maalesef akşam üstü namazını kıldılar...

GÜFTELER

DİKKAT

Ya dinleyin yâhû yada susturun
Zalimin zulmüne sabır dayanmaz
Ya yedirmen yada tekrar kusturun
Her devirde böyle kaş, göz boyanmaz.

Ne tellak değişti ne tas değişti
Bu hamama nenem bile soyunmaz
Ne ağyar barıştı, ne yar sevişti
Suç milletin oldu kimse savunmaz.

Âdemiyet hasta, insâfa gelin
Haysiyet ve şeref satın alınmaz.
Yeter açıldınız günahı bilin
Hakkın ummanına çıplak dalınmaz.

Ey! asrî taslağı yarım deliler
Sosyete pistinde ahlâk barınmaz
Boşa yorulmayın çıkmıyor kirlenir
Arap sabunuyla el yüz arınmaz...

SEVDÂ

Bülbül de gülüne küsmez mi ba'zı
Her âşık çeker mi böylesi nazı
Üstad gerek çala kırk telli sazı

Kırıldı mızrâbım ben benden oldum
Gurbet geze geze sarardım soldum

Ben âşık değilim, sadece sevdim
Sevdim ise şayet sana neyledim?
Sen sordun derdimi ben de söyledim

Keşke demiyeydim, öleydim bâri
Sorduğun süâle güleydim bâri

TÜRKÜ

Hor görmeyin biçareyi erenler
Bir kızdan payımı aldım yine of!
Divâneyi melul mahsun görenler
Hayalden hayâle daldım yine of!

Dermânım yok yar bağıni kazmaya
Ne hacet var sık sık mektup yazmaya
Allah vere gavır kızı kızmaya
Babasına haber saldım yine of!

Müsbet cevap alabilsem özünden
Kolay kolay geri dönmez sözünden
Bir düğünde ben bu kızın yüzünden
Aptal gibi davul çaldım yine of!

Medet umdum nice seher yelinden
Köyden kaçtım elâlemin dilinden
Çeke çeke gönül senin elinden
Zemheride yarsız kaldım yine of!

ONA

Kurduğun tuzakmış ey zâlim kadın
Meğer sahte imiş acı feryadın
Anmaya değmiyen o lânet adın

Aldatıp kandırdı kandırdı beni
Susuz pınarlarda yandırdı beni

Nicedir yar diye peşine geldim
Issızda ağladım, gizlide sildim
Rüyâda gergeftim, üryanda mildim

Sen değil bir ıvga kandırdı beni
Susuz pınarlarda yandırdı beni

Meğer benim için açmış güllerin
Öldürmek kasdıyla esmiş yellerin
Şu, aklıma düşen dudu dillerin

Evirdi, çevirdi, kandırdı beni
Susuz pınarlarda yandırdı beni.

DÖRTLÜK

Ömrümün bahârı bitti bu gece
Mey doldur ey sâki şafak söküyor!
Sevgilim büsbütün gitti bu gece
Mey doldur ey sâki şafak söküyor!...

DÖRTLÜK

Bu gece son gecemdir ey! sâki dök içelim
Varsın sabah olmasın, esmesin sebâ bu gün.
Gel bu aşkın türküsün beraberce geçelim
Varsın sabah olmasın, esmesin sabâ bu gün.

DÖRTLÜK

Mâzideki ışık söndüğü akşam
İçimdeki alev, ateş saçacak.
Hâsretlin meskene döndüğü akşam
Vîrânhanemizde güller açacak.

DÖRTLÜK

Aşıka yol gözüktü ey sevgili elvedâ
Sakın beni bekleme ya gelirim, ya gelmem.
İşte bu meyhanede son bulurken son sedâ
Sakın beni bekleme ya gelirim, ya gelmem.

HATIRÂ

Sabah olacak bir gün bu hayatın gecesi
Encâmi zâr edecek bülbüllerin nicesi
Mevkii virânedede uçuşan baykuşların
Ağlamaklı geçecek şu hayat hikâyesi

Hâlime şükretsem de artık soluyor gülüm
Açılan bir kapıdan gelin gidecek ölüm
Temâşâdan vaz geçin, ben ki dertli bülbülüm
Artık bu gece bitsin, bitsin artık feryadım.

GURBET

Sevgilim ağlama bu günler geçer
Aşkın kervanında gam yükü göçer
Dert bile gurbette garibi seçer

Gel artık sılaya dönelim yârim
Biz de eller gibi gülelim yârim.

Gurbetin kahrını garipler çeker
Garibin belini hasretlik büker
Bu kez de tersine dönmeden teker

Gel artık sılaya dönelim yârim
Biz de eller gibi gülelim yârim.

VE

Otuzbeři doldurdum
Gül rengimi soldurdum
Bana çiçek demeyin
Ömrüme gül yoldurdum.

Yıllar geçti geçeli
Yıllar ömrü biçeli
Öldüm öldüm dirildim
Yar elinden içeli.

Burcu burcu çiçeğim
Uçuşur kelebeğim
Aşk perisi düâ et
Kabul olsun dileğim.

HEY!..

Yuvamı yıktılar yapanım yoktur
Virâneye döndü kâşânemiz hey!
Bu derde el atma dîvane doktor
İşte, sahi oldu bahânemiz hey!

Anadan, babadan, yavrudan oldum
Onaltı yaşımda bir belâ buldum
Kınamayın dostlar açmadan soldum
Geçmez akçe oldu nişânemiz hey!

AKROSTİŞ

Sevgi bağında gönül güle türkü yakıyor
Elinde olmayarak aşkı tel tel dokuyor
Varsın yas tutsun çiçek, gül daha hoş kokuyor
İçim dışımdır benim, ben içimin dışıyım
Lutfa nâil olmama kader ferman kılmadı
Ahım arşedek çıktı, çilem yine dolmadı
Yılı aylara sattım, günler râzı olmadı
Aşklar yazımdır benim, ben yazımın kışiyım.

EFENDİM

Ağarmadı gitti bu kara bahtım
Virâneye döndü uğursuz tahtım
Kaybolsun mezârım, çürüsün lâhtım
Belki hû!.. çekerim güller içinde

Filvâkî sürmedim ömrümde safâ
Zâten beklemedim kimseden vefâ
Şâyet ırsî ise bu zâlim cefâ
Söz ayağa düşer diller içinde.

EDİK'İN SENELİK RADYO PROGRAMI

Burası Maraş'ın sesi radyosu
Neşriyat evine girildi tamam!...
Bedenen sağlamdır naçiz kadrosu
Fikren ölüp ölüp dirildi tamam!...

Netîce olarak şöyledir durum;
Konunun temâmı mahallî yorum
Sayın Maraş'lılar size diyorum
İnce sazdan teller gerildi tamam!...

Bu birinci solist eczacı başı
Bin-bir hevas ile büyüdü yaşı
Garibe berk değer yerlinin taşı,
Âşıklara barat verildi tamam!...

İkincisi Küraşt müzmince bekâr
Almanya'dan Ankara'ya jest yapar
Tekerek Doğan'ın gözüyle bakar
Mâden ruhsatları verildi tamam!...

Üçüncüsü çok eski bir sanatçı
Kim demiş ki Kemâli bey fırsatçı?
Ufak-tefek dileklerde vaadçi,
Eserleri bir bir görüldü tamam!...

Doktor Cevdet sıra sende bu sene
Delege bey yaklaşıpta yesene!
Be Zülkadiroğlu bundan sana ne,
Doğru söyliyener sürüldü tamam!...

Edik, 12 Şubat 1967

DERGİ VE GAZETELERDEN

Ede, cüccükçüler dernek kurucu
Eski külhanbeyler burda durucu
Kanatlanan Ges Hacı'yla uçucu
Dün gece karara varıldı ede!...

Karaduman çökmeseydi yazına
Nice tavşan saldırırdı tazına
Şu halde düzen ver artık sazına
Şeytanın ayağı kırıldı ede!...

Senelik proğram burada bitti
Radyo personeli pavyona gitti
Sipiker işini köklü terketti
Tamam Mustafa da yoruldu ede!...

Edik, 12 Şubat 1967

DÜN DEN DEVAM

Radyo Programı

Bu ikinci günün sabah faslıdır
Ajans zembereği kuruldu ede!...
Söylenenler duyulanın aslıdır
Haber muhabirden soruldu ede!...

Zâyî olmaz âşıkların destânı
Doktor Gürler ıssız buldu meydanı
Yenipınar parselledi şeytanı
Senetsiz de toylar vuruldu ede!...

Daha bunlar çok ötenin berisi
Tipiye tutuldu keklik sürüsü
Seve seve döver Maraş polisi
Bir bekçi komsere darıldı ede!...

DİKKAT!

Ya dinleyin yâhû, ya'da susturun
Zâlimin zülüne sabır dayanmaz!
Ya yedirmen, ya'da tekrar kusturun
Her devirde böyle kaş göz boyanmaz.

Ne tellak değişti, ne tas değişti
Bu hamama nenem bile soyunmaz!
Ne âğyar barıştı, ne yar sevişti
Suç MİLLET'in oldu kimse savunmaz!

Ademiyet hasta insafa gelin
Haysiyet ve şeref satın alınmaz!
Yeter açıldınız günâhı bilin
HAK'kın ummanına çıplak dalınmaz!

Ey! Asrî taslağı yarım deliler
Sosyete pistinde ahlak barınmaz!
Boşa yorulmayın çıkmıyor kirler
Arap sabunuyla el, yüz arınmaz!

Işık, Sayı 24, 29 Aralık 1975

LÜMBÜÇ

Sevgili gardaşım kusura bakma
Kimsenin kimseye yüzü kalmadı
Sakın bu havada evinden çıkma
Bir kısım yolların düzü kalmadı

Seller tahrip etti bazı kısmını
Millet tanıyamaz oldu hasmını
Bazısı pazarda sattı nısfını
Yufka yüreklerin özü kalmadı

Özü, düzü derken menzil uzuyor
Yol yolcuya, yolcu yola kızıyor
Her önüne gelen bir şey yazıyor
Alinin Veliye sözü kalmadı

Sebebini sorma noksanı vahit
Riya ve tabasbus maddeten sabit
Hâkim dinlemezse neylesin şahit
Astarın tarakta bezi kalmadı

İkinci tezgahın deseni başka
Boy boy boyacılar seçilse keşge
Niceler davetli ama bu meşke
Maalesef makamda gezi kalmadı

Sazların bir kısmı paslandı, ötmez
Kimisi huylanıp deveyi gütmez
Bazı fırıncıların bacası tütmez
Hancının külhanda közü kalmadı

Bir tek şey var şimdi o da menfaat
Mahallî yarışta kaybetti kır at
Okcunun eline geçince fırsat
Âşıkın ma'şuka nazı kalmadı

Velhâsıl gardaşım kınama beni
Dört gözle beklerim bayrama seni
Gel, battığı yırdan çıkart dikenini
Gövdelerde yara izi kalmadı

Işık, Sayı 253, 11 Şubat 1985

HABER BÜLTENİ

Burası Maraş'ın sesi radyosu,
Neşriyat evi'ne girildi EDE...
Bedenen sağlamdır nâçiz kadrosu,
Fikren ölüp ölüp dirildi EDE...

Netice olarak şöyledir durum
Konunun tamâmı mahallî yorum
Kansızlara kan veriyor bir kurum
Şu son demde teller gerildi EDE...

Bu, birinci solist, başların başı
Bin-bir heves ile büyüdü yaşı
Garibe berk değer yerlinin taşı
Âşıklara ruhsat verildi EDE...

İkinci solist bey, müzmince bekâr
Avrupa'ya gider Maraş'a bakar
Bu hınzır eskici tarihi satar
Çok şükür defteri dürüldü EDE...

Üçüncüsü çok eski bir vekildi
Siyasî sahâya susuz ekildi
Ölür-ölmez bu işlerden çekildi
Mezarı kerpiçle örüldü EDE...

Bin-bir fırsat tercih gördü bu sene
Beleşçi bey, biraz daha yesene
Be ZÜLKADİROĞLU bundan sana ne?
Doğru söyleyenler sürüldü EDE...

Işık, Sayı 253, 11 Şubat 1985

KÜSGÜÇ

Gurban olam döllere inanman ele
Bir nevi bayırdır düzü Maraş'ın.
Kel karga konunca sılada güle
Gurbette kör oldu gözü Maraş'ın.

Mevsimleri kıştan yaza uzanır
Pamukçusu AÇIKCI'ya dayanır
CÜCÜKCÜLER yüzde beşyüz kazanır
Bankada senettir sözü Maraş'ın.

Zengin olan efendisi tez kaçır
Gurbet ile gidip fabrika açar
Kırk yılda bir defa sılaya uçar
Bambaşka hayvandır kazı Maraş'ın.

Mebusunu kendi değil, el seçer
Delegesi mebus beyden çok içer
Bizim piyasada yağcılar geçer
Yavana dayanmaz özü Maraş'ın.

Esnafına düzen verdi havası
Kahvelerde nöbet tutar GAVAS'ı
Lokantalar hep ibibik yuvası
Kontrolsüz yanar közü Maraş'ın.

Af buyursun, ben kızarım küsene
Varsın küssün gocunanlar desene
Be ZÜLKADİROĞLU bundan sana ne?
Çoktan tenzil oldu azı Maraş'ın.

Işık, Sayı 253, 11 Şubat 1985

KADER

Kader beni çeke çeke getirdi
Gelmem desem gücenecek besbelli.
Gözlerimde yaş kalmadı bitirdi
Gülmem desem, gücenecek besbelli.

Yâ sâbırını tesbih ettim dilime
Razı oldum bir yamalı kilime
Aşınayım amma gerçek bilime
Bilmem desem, gücenecek besbelli.

Ne yavuklu, ne cariye, ne harem
Ah! Eden de yandı, kül oldu kerem
Gene buharlandı gönül pencerem
Silmem desem, gücenecek besbelli.

Düşe kalka yürür gider bu fakir
Akıl süzgecinde düş görür fikir
Şu firkat dağımı delmek gerekir
Delmem desem, gücenecek besbelli.

Bu dolaplar daim hep bölüm bölüm
Musalla taşında zamana güldüm
Be Zülkadıroğlu: farz oldu ölüm
Ölmem desem, gücenecek besbelli.

Işık, Sayı: 328, 13 Mart 1989

KİTABE

Bu benim mezar taşım, seninki az ötede
Kimi zaman ölüler, canlılarla yanyana...
Aradaki bütün fark iyi ya da kötude,
Ektiğini biçersin, gerisi hep tantana...

Işık, Sayı: 328, 13 Mart 1989

TAKDİR

Kuluncuma kerpiç düştü ağalar
Ev yapayım derken belimden oldum.
Heder olup gitti bunca çabalar
Şu gencecik yaşta gülümden oldum.

Sınıkcı, sınıkcı dolaştım durdum
Gece, gündüz yağlı hoşmerim vurdum
Kimi gördüm ise çâresin sordum
Bu kez de cerrahi bilimden oldum.

Bana sorarsanız can belde imiş
Tılsım ne gülde ne de elde imiş
Sanmayın ki hüner sırf telde imiş
Saz, söz, perde derken elimden oldum.

Çerçi gibi oba oba çok gezdim
Derman arar iken canımdan bezdim
Kimi dostu yordum, kimini üzdüm
Üstelik yurdumdan, ilimden oldum.

Şimdi tek başıma bir dağ başında
Cansız at beklerim binek taşında
Zülkadıroğlu'yum elli yaşında
Gırtlak elden gitti dilimden oldum.

Işık, Sayı: 328, 13 Mart 1989

KÜSKÜÇ

Bire EDİK kusurumu bağışla
Kereste tüccarı tül den anlamaz...
İstersen kovala, istersen taşla
Aşkı yaşamayan gülden anlamaz...

Hâtır için üç-beş kelâm eyledim
Söz gerekse yıllar yılı söyledim.
Nicesini evlek evlek belledim,
Ağzı yanmayanlar selden anlamaz...

Alışmışlar culuk gibi yutmaya
Elli yıldır yan gelipte yatmaya
Şayet bunlar tutulursa sıtmaya
Yanar amma yine külden anlamaz...

Her ne desen güler geçer bu tipler
Bir çoğunu zaptedemez kıl ipler.
Devrilmeli gayrı küllük ve küpler,
Kazan kafalılar yelden anlamaz...

Tezce gelki görüşelim zaman az
Bu sözlere güler geçer bazı kaz!
Mümkün ise cevabımı bu yıl yaz,
Her toplum, her zaman telden anlamaz...

“Dur” demenin vakti geldi bunu bil
Bellileri baştan-başa tezce sil
Yarım asır kan ağladın artık gül,
Neşteri yemeyen milden anlamaz...

ZULKADİROĞLU’nu: Hor görme EDİK
Tez elden kapansın artık bu gedik
Daha da öterse şâyed bu düdük,
O zaman hiç kimse dilden anlamaz...

Edik Dergisi

DAĞLAR

Elâ gözlüm bu ellere göç etmiş
Araya araya usandım dağlar.
En son defa Üçoluk'tan su içmiş
Gurban olam artık dayandım dağlar.

Aman dağlar aman n'olur durmayın
Bir kez olsun bana süal sormayın
Gurbet elde garibanı yormayın,
Yağmur seli gibi bulandım dağlar.

Tepeden tırnağa ısladı çile
Genç yaşta ayağım takıldı güle
N'olur siz söyleyin şu esen yele,
Yeter melül mahzun dolandım dağlar.

Nasıl etsem bilmemkine uy aman
Beni benden etti bu devri zaman
Yollarıma çöker çökmez boz duman
Şu köyde bir ite dalandım dağlar.

MUSTAFA: Dikkat et azıyor yara
Beterden betere geliyor sıra,
Baktım ki, yandıkca yanıcım nâra,
Sûretâ uykudan uyandım dağlar.

Edik Dergisi

ÇİLE

Erciyes gerdanlı bir yar yitirdim
Aman dağlar aman usandım gayrı.
Binbuğa'dan size selâm getirdim,
Kınamayın dağlar dayandım gayrı.

Gezmediğim ne dağ kaldı, ne de bel
Dere, tepe, ova, ırmak, gurbetel.
Gönül göze hükmettikce coştı sel,
Deliçay misâli bulandım gayrı.

Tepeden tırnağa ısladı çile
Genç yaşta ayağım takıldı güle
N'olur, siz söyleyin şu esen yele
Yeter melül mahzun dolandım gayrı.

Nasıl etsem bilmemkine uy aman
Beni benden etti bu devr-i zamân
Yollarıma çöker-çökmez boz duman
Toz olup toprağa belendim gayrı.

Be "ZÜLKADİROĞLU" azıyor yara
Beterden betere geliyor sıra
Baktım ki rüyada yanıcım nâra
Kusura bakmayın uyandım gayrı.

Edik Dergisi

YUUUH!

HAK'ın bahsettiği ilâhî aşkı
Esir pazarında satanlara yuuuh!
Menfaati için mânevî köşkü,
ALLAH'tan korkmadan yakanlara yuuuh!

Elini, dilini, saz ve sözünü
Yaşını, başını, kaş ve gözünü
Nâmusunu, şerefini, özünü
Kerpiç duvar gibi yıkanlara yuuuh!

Bu milletin dînine, îmânına
Tarihine, zaferine, şânına
HÂKAN'ına, HÜNKÂR'ına, HAN'ına
Fitne namlusundan sikanlara yuuuh!

TÜRK'e ve İSLÂM'a, örfe, âdete,
Kasaya, masaya, halâl servete
Ağaya, paşaya, haklı şöhrete,
Yaramaz gözlerle bakanlara yuuuh!

Yuuuh! Diyorum Moskova'lık döllere
Yiğit olan mertçe vurur tellere
Para için "O" kıpkızıl sellere,
Deli koyun gibi akanlara yuuuh!

MARŞ

Ey! yolcu dur gitme birazcık yaklaş!
İneceğin ata binmiyesin ha!...
Mümkünse menzile bu gece ulaş,
Gün doğmadan evvel sönmiyesin ha!...

Bizi kurtaracak tek yol bu yoldur,
Ahmet'e haber sal, Mehmet, buldur.
Sabah namazını bizzat sen kıldır,
Zalimin zulmünden sinmiyesin ha!...

Zaten vakit tamam, saat sıfır bir,
Üç konak ötede hep aynı fikir.
Moskova piçinin yüzüne tükür,
Sokak itlerine yenmiyesin ha!...

Deden bu yollarda at oynattı at!
Her zaman eline geçmez bu fırsat.
Yolun açık olsun ey yiğit evlat!
Coştukça esesin, dinliyesin ha!...

Mektup yaz, unutma, havadis bildir,
Zülkadiroğlu'na gönlüce güldür.
Kanun "vur" diyorsa sen onu öldür,
Azminden zerre dek dönmiyesin ha!...

Hududeli, 19 Haziran 1970

ŞEVKET BULUT'UN ÇAĞRISINA CEVAP

Davete icabet eyledim amma,
Elimi yakandan çekerim sanma.

Şeklin tarifinde samimi isen
Hak yolunda yolcu vurulmaz Bulut!
Feylezof misali bin cübbe giysen
Mahkemen huzurda görülmez Bulut!

Vahdet-i vücuttur Arabi meal
Adem'le Havva'dan biraz ibret al
Guhens'in icadı bu günde faâl
Küheylan sürmekle yorulmaz Bulut!

İsmail adına koç kurban oldu
Aişe konusu neden soruldu?
Pir Sultan Sivas'tan yola koyuldu
Her menzile kolay varılmaz Bulut!

Şühedâ can verir sırf Allah için
Hakikat deryasın nazmîle geçin
Varıp bir âşıktan veliyi seçin
Boz-bulanık seller durulmaz Bulut!

Uhud'da kırıldı Resül'ün dişi
Züleyha değil mi Yusuf'un eşi
Muahaze etme kanadı, kuşu
Mânâ, madde değil, kırılmaz Bulut!

Semâî yörüktür, usulünü bil
Hamurabi'nindi bir zaman Babil
Cennette bil cümle yemekler makbül
Gönüldeki yara sarılmaz Bulut!

“Vav” altı “zel” yedi, tamamı onüç
Deliyle velinin ayrılması güç
Keli, körü bırak, topaldan vaz geç
İnsan, sevdiğine darılmaz Bulut!

Saadet Hazreti Ali'yle bitti
Musa'nın asası canına yetti
Dört altı rakamı bir Kur'an etti
Sırat'ta karargah kurulmaz Bulut!

Mecnun Leyla için koştu çöllere
Baltacı, Purut'ta düştü dillere
Buda, hak okuyla erdi güllere
Kopuz çiçek gibi derilmez Bulut!

Müminin gözüdür hakkın çırası
Geçmez akçe oldu Sümer parası
Olmaz ola idi Lenin hârâsı
Burda hak çiğnenir, verilmez Bulut!

Ay'da hafif olan burada ağır
Öldük te her şeyi işitir sağır
Kelam-ı kâdim'dir en büyük çığır
Meclise destursuz girilmez Bulut!

Yaratan samimi kuldân hazlanır
Merih teleskopla daim gözlenir
Bulut'un hikmeti suda gizlenir
Bu şekilde soru sorulmaz Bulut!

Zülkadrođlu der; bilenler çalsın
Bilmeyen bilenden icazet alsın
Dahası var amma, Şimdilik kalsın
Yaşayan ölüler bilmez Bulut!

Hududeli, 30 Nisan 1970

UKDE KİTAPLIğI
YAYINLANAN KİTAPLARIMIZ

1. Anılar ve İbretler / *Cemal Nar* (Mevcudu Yok)
2. Gönül Dostu / *Serdar Yakar* (Mevcudu Yok)
3. Kurtuluştan Bir Kesit / *Esmâ Yakar* (Mevcudu Yok)
4. Ruhların Parmakları / *Mehmet Alperen* (Mevcudu Yok)
5. Bu Sistemden İslama / *Cemal Nar* (Mevcudu Yok)
6. Sultan Vahdettin ve Mustafa Kemal Paşa Milli Mücadelede / *Mehmet Fatişoğlu* (Mevcudu Yok)
7. Sorgulanması Gereken Kavramlar / *Mehmet Sertpolat* (M. Yok)
8. Necip Fazıl ve Mücadelesi / *Serdar Yakar* (Mevcudu Yok)
9. İslamlaşma Bilinci / *Cemal Nar* (Mevcudu Yok)
10. Memleketime Dair / *Serdar Yakar* (Mevcudu Yok)
11. İslam Sancısı / *Cemal Nar* (Mevcudu Yok)
12. Delil ve Hikmetleriyle İslam Fıkhı / *Ramazan Pak* (M.Yok)
13. Hayatı ve Mücadelesi ile Hafız Ali Efendi / *Yıldırım Alkış-Serdar Yakar* (Mevcudu Yok)
14. Arş Gölgesi / *Cemal Nar* (Mevcudu Yok)
15. Tasavvufun Anahtarı / *Cemal Nar* (Mevcudu Yok)
16. Kahramanmaraş'ta Bayazıtoğulları / *Bekir Sami Bayazıt* (Mevcudu Yok)
17. Güz Yağmurları / *Kadir Tanır* (Mevcudu Yok)
18. Betül'ün Günlüğü / *Elif Betül Yakar* (Mevcudu Yok)

19. Kurtuluşumuzun Manevi Mimarları / *Mehmet Alperen* (Mevcudu Yok)
20. Kurtuluşa Dair Üç Eser / *Serdar Yakar* (Mevcudu Yok)
21. Kıssa-ı Eshab-ı Kehf / *Yaşar Alparlan* (Mevcudu Yok)
22. Bahçeci Hoca / *Ömer Kaya*
23. Kan Kırmızı Geceler / *M. Akif Baltutan*
24. Cahit Zarifoğlu / *Nazım Elmas*
25. Hac Yolunda Gördüklerimiz / *H. Rıdvan Bağrıaçık* (M.Yok)
26. Kabe Yolunda / *H. Rıdvan Bağrıaçık* (Mevcudu Yok)
27. Yüz Yaşın Sırrı / *Ömer Kaya*
28. Mısır'da Hüküm Süren Çerkez Sultanları / Tercüme: *Kemal Görücü* (Mevcudu Yok)
29. Yerel Yönetimlerde Alternatif Hizmet Sunma Yöntemleri Kahramanmaraş Belediyesi Örneği / *Serdar Yakar*
30. Mahalli Kelimeler Sözlüğü / *Ömer Kaya – Hacı Abdullah Kozan*
31. Tarihi, Kültürü ve Sosyal Yapısı İle Kahramanmaraş'ta Ceridoğulları / *Serdar Yakar – Ömer Kaya*
32. Kalbime Sığıdıramadıklarım / *Cuma Tahiroğlu*
33. Gül Medeniyeti Kurtlar Sofrasında / *Cuma Tahiroğlu*
34. Fıkıh Usulü / *Ramazan Pak*
35. Gönlümün Sesi / *Cuma Tahiroğlu*
36. Milli Hassasiyet ve Manevi Mesuliyet / *Cuma Tahiroğlu*
37. Alimin Önderliği / *Cemal Nar*
38. Münâcaât ve Na'tlar / *Yaşar Alparlan*
39. Tarihte Alcı - Tecirli (Beğdili – İlbeyli – Elbeyli) Türkmenleri Soykimlikleri / *Mehmet ADİL (ALCIOĞLU)*
40. Dulkadir Beyliği Araştırmaları I / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN, Mehmet KARATAŞ, Serdar YAKAR*
41. Heşt Bihişt –Kuruluşun Yükselişe Osmanlı Tarihi- / *İdris-i Bitlisî. Hazırlayan: Mehmet KARATAŞ, Selim KAYA, Yaşar BAŞ*
42. Maraş Yollarında / *Hasan Reşit TANKUT*
43. İstiklâl Savaşında Maraş / *Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN – Serdar YAKAR*
44. Gül Medeniyeti Çölde Bir Pınardır / *Cuma TAHİROĞLU*
45. Maraş Tarihi ve Coğrafyası / *Besim ATALAY, Hazırlayanlar: İlyas GÖKHAN-Mehmet KARATAŞ*
46. Dulkadir Beyliği Araştırmaları II / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN, Mehmet KARATAŞ, Serdar YAKAR*

47. Aşiretlerin İskanları / *Bekir Sami BAYAZIT*
48. Bir Hukuk Mücadelesi / *Serdar YAKAR*
49. Maraş Emîrleri / *Editörler: İlyas GÖKHAN / Selim KAYA*
50. Kuskün / *Kadir TANIR*
51. Maraş'ta Misyoner Faâliyetleri ve Misyoner Okulları / *Mustafa ÇABUK*
52. Zeytin ve Çevresindeki Ermeni İsyanları / *A. Latif DİNÇASLAN*
53. Âşık Durdu Mehmet Yoksul (Âşık Mahfuzî) Hayatı ve Şiirleri / *Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*